

ZARZĄDZENIE NR 120.24.2021
BURMISTRZA MIASTA I GMINY MROCZA
z dnia 20 kwietnia 2021 r.

zmieniające Zarządzenie w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu (organ) Gminy Mrocza i jednostki budżetowej – Urząd Miasta i Gminy w Mroczy

Na podstawie art. 4 i 10 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (Dz.U. 2021 poz. 217 ze zm.) oraz art. 68 ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 305), Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2020 poz. 342) zarządzam co następuje:

§ 1. W Zarządzeniu Nr 120a.12.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 7 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu (organ) Gminy Mrocza i jednostki budżetowej – Urząd Miasta i Gminy w Mroczy z późn. zmianami załącznik Nr 3 otrzymuje brzmienie: „załącznik Nr 3 Zakładowy Plan Kont dla Urzędu Miasta i Gminy w Mroczy

Konta bilansowe

Zespół 0 – Majątek trwały

- 011 Środki trwałe
- 013 Pozostałe środki trwałe
- 020 Wartości niematerialne i prawne
- 030 Długoterminowe aktywa finansowe
- 071 Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
- 072 Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych
- 080 Środki trwałe w budowie (inwestycje)

Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe

- 130 Rachunek bieżący jednostki
- 139 Inne rachunki bankowe
- 141 Środki pieniężne w drodze

Zespół 2 – Rozrachunki i rozliczenia

- 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami
- 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych
- 222 Rozliczenie dochodów budżetowych
- 223 Rozliczenie wydatków budżetowych
- 224 Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich

- 225 Rozrachunki z budżetami
- 226 Długoterminowe należności budżetowe
- 229 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne
- 231 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
- 234 Pozostałe rozrachunki z pracownikami
- 240 Pozostałe rozrachunki
- 245 Wpływy do wyjaśnienia
- 290 Odpisy aktualizujące należności

Zespół 3 – Materiały i towary

- 310 Materiały

Zespół 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

- 400 Amortyzacja
- 401 Zużycie materiałów i energii
- 402 Usługi obce
- 403 Podatki i opłaty
- 404 Wynagrodzenia
- 405 Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
- 409 Pozostałe koszty rodzajowe
- 410 Inne świadczenia finansowane z budżetu
- 411 Pozostałe obciążenia

Zespół 7 – Przychody, dochody, koszty

- 720 Przychody z tytułu dochodów budżetowych
- 750 Przychody finansowe
- 751 Koszty finansowe
- 760 Pozostałe przychody operacyjne
- 761 Pozostałe koszty operacyjne

Zespół 8 – Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

- 800 Fundusz jednostki
- 810 Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje
- 853 Fundusze celowe
- 840 Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów
- 851 Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
- 860 Wynik finansowy

Konta pozabilansowe

- 241 Zabezpieczenia umów
- 975 Wydatki strukturalne
- 980 Plan finansowy wydatków budżetowych roku bieżącego
- 998 Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego

999 Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

Zespół 0 – Majątek trwały

- 011 Środki trwałe
- 013 Pozostałe środki trwałe
- 020 Wartości niematerialne i prawne
- 030 Długoterminowe aktywa finansowe
- 071 Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych
- 072 Umorzenie pozostałych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz zbiorów bibliotecznych
- 080 Środki trwałe w budowie (inwestycje)

Konta zespołu 0 " Majątek trwały" - służą do ewidencji:

- 1) rzeczowego majątku trwałego,
- 2) wartości niematerialnych i prawnych,
- 3) finansowego majątku trwałego,
- 4) umorzenia majątku.

Konto 011 Środki trwałe

Na koncie 011 księguje się zakup środków trwałych o wartości początkowej 10.000,00 zł. Konto 011 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej.

Księgę inwentarzową stanowiącą wykaz poszczególnych obiektów prowadzi się łącznie dla wszystkich środków trwałych, z uwzględnieniem podziału na poszczególne grupy rodzajowe.

W księdze tej ewidencjonuje się każdy obiekt w oddzielnej pozycji. Numer pozycji przychodu staje się numerem inwentarzowym obiektu, którym każdy obiekt powinien być na trwałe oznakowany. Przy ewidencji rozchodu środka trwałego należy podać numer pozycji przychodu. Zapisów w księdze inwentarzowej dokonuje się w porządku chronologicznym z podaniem co najmniej następujących danych: daty przyjęcia do użytkowania, nazwa, parametry techniczne, ewentualne części składowe, tytuł przekazania.

Księgę inwentarzową stanowiącą wykaz poszczególnych obiektów prowadzi się łącznie dla wszystkich środków trwałych, z tym że może być w niej uwzględniony podział na poszczególne grupy rodzajowe.

W księdze tej ewidencjonuje się każdy obiekt w oddzielnej pozycji. Numer pozycji przychodu staje się numerem inwentarzowym obiektu, którym każdy obiekt powinien być na trwałe oznakowany. Przy ewidencji rozchodu środka trwałego należy podać numer inwentarzowy obiektu.

Zapisów w księdze inwentarzowej dokonuje się w porządku chronologicznym z podaniem co najmniej następujących danych:

1) w odniesieniu do przychodu:

- daty wpisu,
- numeru inwentarzowego,
- nazwy środka trwałego oraz ewentualnej specyfikacji części składowych,
- wartości początkowej (całości lub poszczególnych części składowych, jeżeli dysponuje się takimi danymi),
- wartości po aktualizacji,
- symbolu klasyfikacji środków trwałych,

- rocznej stawki amortyzacji,
- roku budowy lub produkcji,
- daty przyjęcia do używania,
- miejsca używania (pola spisowego),

2) a w odniesieniu do rozchodu:

- numeru pozycji księgowania rozchodu,
- numeru pozycji przychodu (inwentarzowy) rozchodowanego środka trwałego,
- daty rozchodu,
- wartości rozchodowanej,
- powodu rozchodu.

Rodzaj dokumentów stanowiących podstawę księgowania przychodów i rozchodów środków trwałych to OT, LT, PT. Dowodami rozchodu środków trwałych są najczęściej protokoły postawienia w stan likwidacji, protokoły zdawczo-odbiorcze zarządzanego przekazania nieodpłatnego, protokoły szkód, zestawienie różnic inwentaryzacyjnych lub pokwitowanie odbioru kupującego.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 011 powinna umożliwić:

1. ustalenie wartości początkowej poszczególnych obiektów środków trwałych;
2. ustalenie osób lub komórek organizacyjnych, którym powierzono środki trwałe;
3. należyte obliczenie umorzenia amortyzacji;
4. ustalenie wartości gruntów stanowiących własność jednostki samorządu terytorialnego, przekazanych w użytkowanie wieczyste innym podmiotom

Typowe zapisy dla konta 011 Środki trwałe

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - przychody nowych lub używanych środków trwałych pochodzących z zakupu gotowych środków lub inwestycji oraz wartość ulepszeń zwiększających wartość początkową środków trwałych; - przychody środków trwałych nowo ujawnionych; - nieodpłatne przyjęcie środków trwałych; - wartość ulepszenia w obcych środkach trwałych; - zwiększenie wartości początkowej środków trwałych dokonywane z tytułu zarządzanej aktualizacji wyceny; 	<ul style="list-style-type: none"> - rozchód środków trwałych z używania na skutek ich likwidacji, z powodu zniszczenia lub zużycia, sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania - ujawnione niedobory środków trwałych

Konto 013 Pozostałe środki trwałe

Konto 013 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych, niepodlegających ujęciu na kontach 011, wydanych do używania na potrzeby działalności jednostki, które podlegają umorzeniu lub amortyzacji w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania. Finansuje się je ze środków na wydatki bieżące (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia w takie środki nowego obiektu które finansuje się jak koszty budowy, tj.; ze środków na inwestycje).

Na koncie 013 ujmuje się środki trwałe w użytkowaniu jednorazowo w koszty w miesiącu przyjęcia do użytkowania:

- 1) bez względu na wartość początkową, jeśli stanowią:
 - środki dydaktyczne, służące procesom dydaktyczno-wychowawczym w szkołach i placówkach oświatowych,
- 2) o wartości jednostkowej 3.500,00 zł i wyższej;
- 3) o wartości początkowej nie wyższej od kwoty granicznej określonej (w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych) dla tych środków trwałych, od których odpisy amortyzacyjne są uznawane za koszt uzyskania przychodu w 100% ich wartości w momencie oddania ich do użytkowania.

Pozostałe środki trwałe o wartości wyższej od 3.500,00 zł (dolna granica) ewidencjonuje się w księdze inwentarzowej prowadzonej w systemie komputerowym i księguje się na koncie 013. Pozostałe środki trwałe jak drobne przedmioty, których wartość nie przekracza 3.500,00 zł nie ujmuje się ewidencji ilościowo-wartościowej (stanowią wyposażenie), odpisuje się w koszty pod datą przekazania do użytkowania w wartości początkowej, jako zużycie środków.

Dla celów zewnętrznych np. projektów wspieranych funduszami unijnymi na stan pozostałych środków trwałych wprowadzamy składniki majątkowe zgodnie z wymogami organizatora po parte otrzymanymi odrębnie wytycznymi. W przypadku składników majątkowych, których wartość pokrywamy ze środków innych niż własne np. fundusz sołecki, zadania zlecone progi ewidencji środków przedstawiają się następująco:

- od 500,00 zł do 10.000,00 zł – pozostałe środki trwałe;
- powyżej 10.000,00 zł – środki trwałe.

Zakup części składowych zestawu komputerowego po uszkodzeniu, w celu wymiany jest wydatkowany ze środków bieżących i księgowany bezpośrednio w koszty (bez zwiększania wartości początkowej zestawu komputerowego).

Analityczna ewidencja ilościowo - wartościowa według poszczególnych miejsc użytkowania jest prowadzona w systemie komputerowym.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 013 powinna umożliwić ustalenie wartości początkowej środków trwałych oddanych do użytkowania oraz osób lub komórek organizacyjnych, u których znajdują się środki trwałe.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn, które wyraża wartość środków trwałych znajdujących się w użytkowaniu w wartości początkowej.

Typowe zapisy dla konta 013 Pozostałe środki trwałe

Wn	Ma
Zwiększenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w użytkowaniu <ul style="list-style-type: none"> - środki trwałe przyjęte do użytkowania z zakupu lub inwestycji; - nadwyżki środków trwałych w użytkowaniu; - nieodpłatne otrzymanie środków trwałych; 	Zmniejszenia stanu i wartości początkowej pozostałych środków trwałych znajdujących się w użytkowaniu, z wyjątkiem umorzenia ujmowanego na koncie 072: <ul style="list-style-type: none"> - wycofanie środków trwałych z użytkowania na skutek likwidacji, zniszczenia lub zużycie sprzedaży, nieodpłatnego przekazania, - ujawnione niedobory środków trwałych w użytkowaniu.

Konto 020 Wartości niematerialne i prawne

Konto 020 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych.

Konto 020 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan wartości niematerialnych i prawnych w wartości początkowej.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 020 powinna umożliwić obliczanie umorzenia wartości niematerialnych i prawnych, podział według ich tytułów i osób odpowiedzialnych.

Typowe zapisy dla konta 020 Wartości niematerialne i prawne

Wn	Ma
- zwiększenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych	- zmniejszenia stanu wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, z wyjątkiem umorzenia, które jest ujmowane na kontach 071 i 072

Konto 030 Długoterminowe aktywa finansowe

Na koncie 030 ewidencjonuje się aktywa finansowe nie stanowiące inwestycji. Mają one charakter udziałowych aktywów finansowych o terminie dłuższym niż rok. Na dzień bilansowy dokonuje się wyceny konta 030.

Na koncie 030 ujmuje się w szczególności:

- 1) akcje i udziały w obcych podmiotach gospodarczych;
- 2) inne długoterminowe aktywa finansowe o terminie wykupu dłuższym niż rok.

Konto 071 - Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

Konto 071 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, które podlegają umorzeniu wg stawek amortyzacyjnych.

Odpisy umorzeniowe roczne są dokonywane w korespondencji z kontem 400 pod datą 31 grudnia. Na stronie Wn ujmuje się zmniejszenia umorzenia, a na stronie Ma zwiększenia umorzenia śr. trwałych i wartości niematerialnych i prawnych w korespondencji z kontem 800. Umorzenie podstawowych środków trwałych nalicza się, zgodnie z przepisami podatkowymi, od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym te środki przyjęto do używania, i do końca tego miesiąca, w którym następuje zrównanie wysokości umorzenia z ich wartością początkową lub w którym środki trwałe postawiono w stan likwidacji, sprzedano, przekazano nieodpłatnie lub stwierdzono ich niedobór. Naliczanie umorzenia, można też rozpocząć w miesiącu oddania do używania. Od ujawnionych środków trwałych, nieobjętych uprzednio ewidencją, umorzenie nalicza się począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki trwałe zostały wprowadzone do ewidencji. Umorzenie środków trwałych nalicza się od wartości początkowej (występującej w ewidencji jednostki). Jednostka może obliczać umorzenie według stawek określonych w wykazie rocznych stawek amortyzacyjnych stanowiącym załącznik nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.

**Konto 072 Umorzenie pozostałych środków trwałych
oraz wartości niematerialnych i prawnych**

Konto 072 służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania. Umorzenie księgowane jest w korespondencji z kontem 401.

Na stronie Ma konta 072 księguje się naliczone 100% umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (o wartości początkowej nie wyższej niż 10 000 zł):

- wydanych do używania (zarówno pochodzących z zakupu, jak i otrzymanych nieodpłatnie z tytułu darowizn lub w ramach centralnego zaopatrzenia);
- przyjętych na stan ujawnionych nadwyżek;
- dotychczasowe umorzenie używanych pozostałych środków trwałych otrzymanych nieodpłatnie od innych jednostek i samorządowych zakładów budżetowych, na podstawie decyzji administracyjnych.

Na stronie Wn konta 072 księguje się zmniejszenie wartości umorzenia, odpowiadającego wartości rozchodowanych pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (z powodu zużycia lub zniszczenia, niedoboru, szkody, przekazania nieodpłatnego lub sprzedaży).

Konto 072 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnej i prawnych umorzonych w pełnej wartości w miesiącu wydania ich do używania. Saldo konta 072 musi się równać sumie sald kont 013 i 020 w części odnoszącej się do pozostałych wartości niematerialnych i prawnych umarzanych w 100% w miesiącu wydania do używania.

**Typowe zapisy dla konta
072 Umorzenie pozostałych środków trwałych
oraz wartości niematerialnych i prawnych**

Wn	Ma
- zmniejszenia umorzenia wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	- umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zlikwidowanych
- zwiększenia umorzenia wartości początkowej środków oraz wartości niematerialnych	i prawnych umorzonych jednorazowo w pełnej wartości, w miesiącu wydania do używania
z powodu zużycia lub zniszczenia sprzedanych, przekazanych nieodpłatnie oraz zdjętych z ewidencji syntetycznej, a także stanowiących niedobór lub szkodę	

Konto 080 Inwestycje (środki trwałe w budowie)

Na stronie Wn ujmuje się w szczególności poniesione koszty dotyczące środków trwałych w budowie w ramach prowadzonych inwestycji zarówno przez obcych wykonawców, jak i we własnym imieniu, poniesione koszty dotyczące przekazanych do montażu, lecz jeszcze nieoddanych do używania maszyn, urządzeń oraz innych przedmiotów, zakupionych przez kontrahentów oraz wytworzonych w ramach własnej działalności gospodarczej, poniesione

koszty ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja), które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego.

Na stronie Ma ujmuje się wartość uzyskanych efektów w szczególności: środków trwałych oraz wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych. Konto 080 służy do ewidencji kosztów środków trwałych w budowie oraz do rozliczenia kosztów trwałych w budowie na uzyskane efekty inwestycyjne. Do środków trwałych w budowie zalicza się koszty poniesione na wytworzenie, nabycie i montaż nowych środków trwałych, a także koszty związane z ulepszeniem obcych środków trwałych w celu dostosowania ich do potrzeb jednostki.

Na koncie 080 można księgować również rozliczenie kosztów dotyczących zakupów gotowych środków trwałych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 080 powinna zapewnić co najmniej wyodrębnienie kosztów środków w budowie według poszczególnych rodzajów efektów inwestycyjnych oraz skumulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych. Konto 080 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość kosztów środków trwałych w budowie i ulepszeń. Koszty środków trwałych w budowie (inwestycji) obejmują wartość (w cenie nabycia) wszystkich rzeczowych składników zużytych do wytworzenia oraz wykonanych robót i usług obcych, wartość świadczeń własnych, wartość świadczeń nieodpłatnych oraz inne koszty dające się zaliczyć do wartości początkowej wytworzonych przedmiotów aktywów trwałych, tym również:

- 1) niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług dotyczący inwestycji rozpoczętych;
- 2) naliczone za czas trwania inwestycji różnice kursowe od zaciągniętych przez inwestora zobowiązań z tytułu zakupu lub budowy środków trwałych oraz prowizje i odsetki, w tym także z tytułu zwłoki w zapłacie;
- 3) opłaty (np. notarialne, sądowe);
- 4) odszkodowania dla osób fizycznych i jednostek gospodarczych związane z wykonywaną budową.

Do inwestycji zalicza się w szczególności koszty:

- dokumentacji projektowej inwestycji;
 - badań geologicznych, geofizycznych oraz pomiarów geodezyjnych;
 - przygotowania terenu pod budowę, w tym również koszty likwidacji nieruchomości niegruntownych istniejących na tym terenie a nieprzydatnych;
 - nabycia gruntów i innych składników rzeczowego majątku trwałego oraz koszty wnoszenia budynków i budowli, włącznie z ich sprzątnięciem poprzedzającym oddanie do użytkowania;
 - opłaty z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy obiektu oraz z tytułu uzyskania lokalizacji pod budowę;
 - odszkodowania za dostarczenie obiektów zastępczych i przesiedlenie osób z terenów zajętych na potrzeby inwestycyjne;
 - założenia stref ochronnych;
 - założenia zieleni;
 - poniesione w obcych środkach trwałych, a związane z przebudową, modernizacją i adaptacją tych obiektów na potrzeby inwestora (użytkownika), tzw. ulepszenie obcych środków trwałych;
 - odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek do momentu zakończenia inwestycji.
- Odsetki od kredytu, pożyczki księguje się w ciężar konta 080 do momentu przyjęcia na stan środka trwałego.

Zespół 1 – Środki pieniężne i rachunki bankowe

130	Rachunek bieżący jednostki
135	Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia
139	Inne rachunki bankowe
140	Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki prawne

Konta zespołu 1 służą do ewidencji:

- aktywów pieniężnych mających postać krajowych i zagranicznych środków pieniężnych ułokowanych na rachunkach bankowych,
- aktywów pieniężnych mających postać czeków, weksli obcych i innych krótkoterminowych aktywów finansowych,
- innych krajowych i zagranicznych środków pieniężnych,
- udzielanych przez banki kredytów.

Zadaniem kont zespołu 1 jest odzwierciedlenie operacji pieniężnych oraz obrotów i stanów aktywów pieniężnych.

Krajowe aktywa pieniężne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej i w takiej też wartości ujmuje się je w bilansie.

Bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany przez organ stanowiący danej jednostki w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych (art. 264 ufp).

Jednostka samorządu terytorialnego umową o bankową obsługę budżetu obejmuje prowadzenie wszystkich rachunków bieżących i pomocniczych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych. Dokumentację obrotów na rachunkach bankowych stanowią wyciągi bankowe.

Zapisy księgowe w jednostce muszą być zgodne z wyciągiem bankowym, a więc należy ująć w ewidencji także te operacje, które wynikają z omyłek lub błędów banku, księgując je na odpowiednim rachunku bankowym.

Konto 130 Rachunek bieżący jednostki

Konto 130 służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunkach jednostek budżetowych z tytułu wydatków budżetowych. Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że do zapisów z tytułu zwrotu nadpłat, korekty niewłaściwych wydatków itp. wprowadza się dodatkowy techniczny zapis ujemny po obu stronach tego konta.

Na koncie prowadzi się operacje związane z obliczaniem i potrącaniem składek pracodawcy i pracownika do Państwowych Planów Kapitałowych (PPK).

**Typowe zapisy stron dla konta
130 Rachunek bieżący jednostki**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - wpływy środków budżetowych (z budżetu samorządu terytorialnego) przeznaczonych na wydatki jednostki; - sumy zwrócone na rachunek wydatków budżetowych w roku ich dokonania; - wpływy z tytułu korekt omyłek bankowych i niewłaściwe obciążenia bankowe; - zwroty dotacji budżetowych przekazanych w danym roku; 	<ul style="list-style-type: none"> - zrealizowane wydatki budżetowe związane z finansowaniem własnej działalności w formie: * przelewów z tytułu zapłaty zobowiązań ujętych na kontach rozrachunkowych dotyczących działalności bieżącej i inwestycyjnej; * przelewów z tytułu opłat księgowanych bezpośrednio w ciężar kosztów z pominięciem kont rozrachunkowych; - przekazanie dotacji budżetowych; - omyłkowe obciążenia bankowe; - opłaty a usługi bankowe pobrane przez banki

Konto 135 Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia

Konto 135 służy do ewidencji środków pieniężnych funduszy specjalnego przeznaczenia w szczególności zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (ZFŚS), a także innych funduszy, którymi dysponuje jednostka m. in. Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

Zapisów na koncie 135 dokonuje się na podstawie dowodów bankowych. Musi zachodzić pełna zgodność zapisów jednostki z zapisami bankowymi. Należy prowadzić ewidencję szczegółową w taki sposób, aby umożliwić ustalenie obrotów i stanu środków każdego z funduszy. Na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunki bankowe, a na stronie Ma wypłaty środków.

Konto 135 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych funduszy specjalnego przeznaczenia zgromadzonych na rachunkach bankowych.

**Typowe zapisy stron dla konta
135 Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - wpłata równowartości odpisów na własny zakładowy fundusz świadczeń socjalnych; - wpływy należności za świadczenia działalności finansowanej z funduszy specjalnego przeznaczenia; - przypisane odsetki od środków funduszy specjalnego przeznaczenia znajdujących się na rachunkach bankowych; - wpłaty darowizny pieniężnej na rzecz funduszy specjalnego przeznaczenia; - obciążenia z tytułu błędów i omyłek bankowych oraz ich korekty; - wpływ środków z tytułu refundacji opłat za usługi bankowe pobranych przez bank z rachunku ZFŚS; 	<ul style="list-style-type: none"> - przelewy na pokrycie zobowiązań z tytułu dostaw i usług na rzecz działalności finansowej z funduszy specjalnego przeznaczenia oraz z tytułu udzielonych pożyczek z ZFŚS na cele mieszkaniowe; - przelew z tytułu refundacji wydatków pokrytych z innych rachunków bankowych; - przekazanie zobowiązań wobec budżetu np. z tytułu zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych; - przekazanie zobowiązań wobec ZUS; - błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania; - zwroty kwot wpłaconych jako niewyjaśnione lecz w postępowaniu wyjaśniającym

- wpłaty kwot niewyjaśnionych, a dotyczących dochodów budżetowych, które powinny być ujęte na koncie 130	uznanych za wpłaty należności budżetowych omyłkowo wpłaconych na konto 135
--	--

Konto 139 Inne rachunki bankowe

Konto 139 służy w jednostkach budżetowych do ewidencji środków pieniężnych wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące i rachunki środków specjalnego przeznaczenia.

Na koncie 139 ewidencjonuje się w szczególności stan i obrót środków pieniężnych wydzielonych na następujących rachunkach jednostek budżetowych:

- sum depozytowych,
- sum na zlecenie,
- środków obcych na inwestycje.

Na koncie 139 księguje się operacje na podstawie dowodów bankowych i musi zachodzić pełna zgodność zapisów jednostki z zapisami bankowymi.

Konto 139 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych.

Typowe zapisy stron dla konta 139 Inne rachunki bankowe

Wn	Ma
- wpływ na rachunek pomocniczy równowartości wstrzymanych kaucji gwarancyjnych przy zapłacie za usługi remontowo-budowlane wykonane dla jednostek budżetowych;	- pokrycie zobowiązań rozrachunkowych przelewem;
- wpłata na pomocniczy rachunek bankowy jednostek budżetowych sum depozytowych, z tytułu: kaucji, wadium i zabezpieczenia pieniężnego;	- przelewy z tytułu zapłaty zobowiązań pokrywanych z sum na zlecenie;
- błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania;	- błędy w wyciągach bankowych i ich sprostowania;
	- obciążenia bankowe z tytułu kosztów prowadzenia rachunku i opłat za operacje dotyczące obcych sum;
	- wpłaty na dochody budżetowe z tytułu wygaśnięcia prawa właściciela do depozytu;
	- wpłata wadium z przetargu na zbycie nieruchomości na poczet nabycia nieruchomości;
	- przekwalifikowanie wadium w postępowaniu o zamówienie publiczne na zabezpieczenie należytego wykonania umowy u wykonawcy, który wygrał przetarg

Konto 140 Krótkoterminowe aktywa finansowe

Konto 140 służy do ewidencji krótkoterminowych aktywów finansowych w postaci papierów wartościowych nabytych w celu odsprzedaży i innych środków pieniężnych (np. czeki i weksle obce, o ile są płatne lub wymagalne w ciągu 3 miesięcy).

**Typowe zapisy stron dla konta
140 Krótkoterminowe aktywa finansowe**

Wn	Ma
- zwiększenia stanu i wartości krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych tj. gwarancji dot. zabezpieczenia należytego wykonania umowy lub robót; - zakup weksla in blanco od umów kredytu lub pożyczki	- zmniejszenie stanu i wartości krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych oraz obniżenie wartości w stosunku do ceny nabycia tj. wyksięgowanie gwarancji dot. zabezpieczenia należytego wykonania umowy lub robót; - wyksięgowanie weksla in blanco od umów kredytu lub pożyczki

Zespół 2 – Rozrachunki i rozliczenia

- 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami
- 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych
- 222 Rozliczenie dochodów budżetowych
- 223 Rozliczenie wydatków budżetowych
- 224 Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich
- 225 Rozrachunki z budżetami
- 226 Długoterminowe należności budżetowe
- 229 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne
- 231 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń
- 234 Pozostałe rozrachunki z pracownikami
- 240 Pozostałe rozrachunki
- 245 Wpływy do wyjaśnienia
- 290 Odpisy aktualizujące należności

Konta **zespołu 2** służą do ewidencji wszelkich krajowych i zagranicznych **rozrachunków**, a także do ewidencji **rozliczeń** środków budżetowych, środków europejskich i innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, wynagrodzeń, niedoborów, szkód i nadwyżek oraz wszelkich innych rozliczeń związanych z rozrachunkami i roszczeniami spornymi. Na kontach tego zespołu ujmuje się rozrachunki i roszczenia krajowe i zagraniczne, powstające ze wszystkich tytułów, niezależnie od rodzaju działalności, której dotyczą, i źródeł, z których są finansowane.

Rozrachunki to należności i zobowiązania bezsporne, których tytuły i kwoty uznają zarówno wierzyciele, jak i dłużnicy.

Roszczenia to należności kwestionowane przez kontrahentów, które w przypadku dochodzenia ich drogą sądową stają się roszczeniami spornymi w dniu wniesienia pozwu do sądu.

Rozrachunki i roszczenia ujmuje się w ewidencji księgowej od dnia ich powstania do dnia ich wygaśnięcia na skutek spłacenia, oddalenia w postępowaniu spornym lub egzekucyjnym, umorzenia lub odpisania na skutek przedawnienia albo odpisania jako nieistotnych należności.

Na kontach tego zespołu ewidencjonuje się także różnego rodzaju rozliczenia, które powstają w związku z grupowaniem lub wyjaśnianiem określonych kwot, np.

- dochodów budżetowych (konto 222),
- wydatków budżetowych (konto 223)
- udzielonych dotacji budżetowych (konto 224).

Ewidencja szczegółowa do kont zespołu drugiego powinna być prowadzona według zasad umożliwiających wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów, a równorzędnie, jeżeli dotyczą rozliczeń w walutach obcych, także dodatkowo w poszczególnych walutach, a przy rozliczaniu środków europejskich również w podziale odpowiednio na programy lub projekty.

Ponadto w ewidencji szczegółowej należy uwzględniać podziałki klasyfikacji budżetowej oraz potrzeby grupowania danych o stanie rozrachunków finansowanych z poszczególnych źródeł, a także według tytułów ich powstania określonych we wzorze bilansu ustalonym dla jednostek (z równoczesnym podziałem na długo- i krótkoterminowe), a także wymogi innych sprawozdań finansowych oraz rozliczeń podatkowych i innych publicznoprawnych.

Konto 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami

Konto 201 służy do ewidencji wszelkich rozrachunków i roszczeń krajowych i zagranicznych z tytułu dostaw, robót i usług, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług oraz kaucji gwarancyjnych, a także związanych z nimi należności z tytułu przychodów finansowych.

Rozrachunki z dostawcami ewidencjonowane na tym koncie powstają w wyniku fakturowania wykonanych na rzecz jednostek dostaw, robót i usług lub zaliczek na przyszłe usługi, a także wynikających z otrzymanych rachunków, bez względu na źródło ich finansowania, z wyjątkiem dotyczących działalności inwestycyjnej, które ujmuje się na koncie 240.

Na koncie prowadzi się operacje związane z obliczaniem i potrącaniem składek pracodawcy i pracownika do Państwowych Planów Kapitałowych (PPK).

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 201 powinna zapewnić możliwość wydzielenia należności i zobowiązań według poszczególnych kontrahentów ze wskazaniem podziałek klasyfikacji budżetowej. W odniesieniu do kontrahentów zagranicznych obok wartości w złotych polskich również wartości w poszczególnych walutach.

Konto 201 może mieć dwa salda, które ustala się na podstawie ewidencji analitycznej w wyniku sumowania oddzielnie sald zobowiązań i sald należności występujących na kontach rozrachunków z poszczególnymi kontrahentami. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń natomiast saldo Ma stan zobowiązań.

W bilansie wykazuje się należności skorygowane o odpisy aktualizujące, które dokonuje się na koncie 290.

**Typowe zapisy stron dla konta
201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - zapłata zobowiązań za dostawy i usługi; - zapłata wymagalnych odsetek za zwłokę w zapłacie zobowiązań; - roszczenia sporne z tytułu rozliczeń z kontrahentami (dochodzone przez kontrahentów na drodze sądowej); - faktura korygująca zmniejszająca kwotę zobowiązania wobec dostawcy; - odpisanie zobowiązań przedawnionych i umorzonych; - kompensata należności z zobowiązaniami 	<ul style="list-style-type: none"> - zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków z tytułu dostaw, robót i usług udokumentowane fakturami; - zobowiązania wobec dostawców z tytułu wymagalnych odsetek za zwłokę w zapłacie; - odpisanie należności umorzonych, przedawnionych na które nie dokonano odpisu aktualizującego

Konto 221 Należności z tytułu dochodów budżetowych

Konto 221 przeznaczone jest do ewidencji należności jednostek budżetowych z tytułu dochodów budżetowych z wyjątkiem należności wymagalnych w przyszłych latach.

W ewidencji szczegółowej do konta 221 należy wyodrębnić rozrachunki z poszczególnymi dłużnikami ze wskazaniem podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów oraz podział należności według budżetów.

W bilansie wykazuje się należności pomniejszone o odpisy aktualizujące należności ujmowane na koncie 290.

Ewidencja szczegółowa wg klasyfikacji budżetowej prowadzona jest w księdze głównej jednostki samorządu terytorialnego (organu), a na koniec okresów sprawozdawczych, na podstawie sprawozdania RB-27S ujęta w księdze samorządowej jednostki budżetowej tj. Urzędu.

Na stronie Wn konta 221 księguje się przypisane należności z tytułu wymagalnych w danym roku dochodów budżetowych i zwrot nadpłat z tytułu dochodów nienależnie wpłaconych lub oznaczonych do zwrotu.

Na stronie Ma konta 221 księguje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych, odpisy (zmniejszenia) uprzednio przypisanych należności oraz przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych na konto 226.

W ewidencji Urzędu na koncie 221 prowadzone są także rozrachunki z tytułu dochodów Budżetu Państwa. Dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych j.s.t., należne budżetowi państwa nie są zaliczane do dochodów budżetowych jednostek budżetowych samorządu terytorialnego i są księgowane w korespondencji z kontem 225 jako zobowiązania wobec innego budżetu.

**Typowe zapisy stron dla konta
221 Należności z tytułu dochodów budżetowych**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - należności jednostek budżetowych za sprzedane środki trwałe, WNiP, środki trwałe w budowie (inwestycje) oraz materiały, z tytułu podatków i niepodatkowych dochodów budżetowych z podstawowej działalności operacyjnej, z tytułu odsetek przypisanych za zwłokę w zapłacie należności, ujętych na tym koncie, z tytułu kar i grzywien; - należności z tytułu dochodów budżetu państwa związanych z realizacją przez samorządową jednostkę budżetową zadań zleconych (objętych sprawozdaniem Rb-27ZZ); - zwroty dochodów budżetowych nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu i nadpłat oraz wypłat oprocentowania za nieterminowy zwrot nadpłat; - przypisanie do zwrotu w latach następnych dotacji uprzednio rozliczonej w organie dotującym; - przypisanie do zwrotu nierozliczonej dotacji udzielonej w poprzednim roku; - przekazanie wadium z przetargu na nabycie nieruchomości z rachunku pomocniczego na rachunek bieżący na poczet ceny nabycia nieruchomości 	<ul style="list-style-type: none"> - wpłata należności z tytułu przypisanych dochodów budżetowych do banku jednostki; - zmniejszenie (odpisy) uprzednio przypisanych należności dotyczących dochodów budżetowych; - naliczone oprocentowanie należne podatnikowi z tytułu nieterminowego zwrotu nadpłat podatku; - odpisanie należności (z innych tytułów niż podatki) przedawnionych i umorzonych oraz nieistotnych; - przeniesienie należności z tytułu dochodów budżetowych na należności długoterminowe; - uznanie wpłaty, wcześniej zaksięgowanej jako niewyjaśniona, za spłatę należności; - wpływ na rachunek bieżący wadium z przetargu na nabycie nieruchomości z rachunku pomocniczego na poczet ceny nabycia nieruchomości

Konto 221 może wykazywać dwa salda:

- saldo Wn będące sumą poszczególnych należności z tytułu dochodów budżetowych;
- saldo Ma będące sumą poszczególnych zobowiązań jednostek budżetowych z tytułu nadpłat w dochodach budżetowych.

Konto 222 Rozliczenie dochodów budżetowych

Konto 222 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez nią dochodów budżetowych.

**Typowe zapisy stron dla konta
222 Rozliczenie dochodów budżetowych**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - zaksięgowanie wpłat polecenia księgowania dochodów budżetowych, ujętych w klasyfikacji budżetowej w księdze głównej organu zgodnie z kontem 133 	<ul style="list-style-type: none"> - przeniesienie na podstawie okresowych sprawozdań i rocznego sprawozdania budżetowego sumy zrealizowanych dochodów budżetowych

Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan zrealizowanych dochodów budżetowych, jednak jeszcze nieprzelanych na rachunek bankowy odpowiednio budżetu

państwa lub budżetu samorządu terytorialnego. Saldo konta 222 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu do budżetu dochodów budżetowych pobranych, lecz nieprzelanych do końca roku.

Ewidencja na koncie 222 prowadzona jest na podstawie okresowych sprawozdań RB-27S i RB-27ZZ (w zakresie dochodów budżetu państwa) w korespondencji z kontem 800 na podstawie polecenia księgowania.

Konto 223 Rozliczenie wydatków budżetowych

Konto 223 służy do ewidencji rozliczenia zrealizowanych przez jednostki wydatków budżetowych, w tym wydatków w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków europejskich.

Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych od dysponenta wyższego stopnia, które nie przekazano jeszcze do podporządkowanych jej dysponentów niższego stopnia oraz środków przeznaczonych na pokrycie wydatków danej jednostki budżetowej, lecz niewykorzystanych i niezwróconych do końca okresu.

Saldo konta 223 ulega likwidacji w wyniku księgowania przelewu dokonanego z tytułu zwrotu dysponentowi wyższego stopnia lub do budżetu jednostki samorządu terytorialnego niewykorzystanych środków na wydatki budżetowe minionego roku.

Typowe zapisy stron dla konta 223 Rozliczenie wydatków budżetowych

Wn	Ma
- okresowe przelewy środków pieniężnych dla dysponentów niższego stopnia na pokrycie ich wydatków budżetowych; - zwrot dysponentowi wyższego stopnia niewykorzystanych do końca roku środków na wydatki; - okresowe lub roczne przeniesienie na podstawie sprawozdań budżetowych zrealizowanych wydatków budżetowych na podstawie okresowych sprawozdań RB-28S w korespondencji z kontem 800	- otrzymane zwroty od dysponentów niższego stopnia środków budżetowych niewykorzystanych na wydatki z budżetu jednostki samorządu terytorialnego

Konto 224 Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich

Konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przekazanych przez organ dotacji budżetowych. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna umożliwić ustalenie wartości dotacji przekazanych poszczególnym jednostkom.

Konto 224 może wykazywać saldo Wn. Oznacza ono wartość niewykorzystanych i nierozliczonych dotacji lub wartość dotacji należnych do zwrotu (w roku, w którym zostały przekazane). Dotacje z budżetu jednostki samorządu terytorialnego zwrócone do końca roku, w którym zostały udzielone, stanowią zmniejszenie wydatków, natomiast zwrócone w roku następnym, co dotyczy także tych zwróconych w styczniu roku następnego (termin rozliczenia dotacji), zalicza się do dochodów budżetowych danego roku.

**Typowe zapisy stron dla konta
224 Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich**

Wn	Ma
- przelew przyznanych przez organ dotacji budżetowych	- wartość dotacji uznanych za prawidłowo wykorzystane i rozliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami lub zwróconych w roku ich przekazania, - przekwalifikowanie na początku roku następnego dotacji niewykorzystanych lub wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem do zwrotu do budżetu j.s.t. w styczniu roku następnego

Konto 225 Rozrachunki z budżetami

Konto 225 służy do ewidencji rozrachunków z budżetem państwa i budżetami samorządów terytorialnych z tytułu zwrotu dotacji otrzymanych w poprzednich latach, a także zobowiązań podatkowych własnych i wynikających z funkcji płatnika potrąceń na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Do konta 225 prowadzona jest ewidencja analityczna. W Urzędzie na koncie 225 ewidencjonuje się także vat refundowany tj. nieopłacony przez kontrahentów.

**Typowe zapisy stron dla konta
225 Rozrachunki z budżetami**

Wn	Ma
- przelewy zobowiązań do Urzędu Skarbowego z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych; - przekazanie na rachunek budżetu j.s.t. wynagrodzenia płatnika podatku dochodowego, potrącane w składanych deklaracjach	- naliczany i potrącany na listach płac podatek dochodowy od osób fizycznych; - wpływy należności z tytułu rozrachunków z budżetem; - naliczenie należności z tytułu dochodów budżetu państwa realizowanych przez samorządowe jednostki budżetowe wykonujących zadania zlecone do administracji państwowej;

Konto 225 może mieć dwa salda ustalone jako sumy sald kont ksiąg pomocniczych. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań wobec budżetu.

Jednostki będące podatnikami podatku od towarów i usług, co w szczególności dotyczy samorządowych jednostek budżetowych, mogą przy zakupie niektórych towarów występować w roli podatnika (płatnika) należnego podatku VAT, gdy transakcja zakupu podlega odwrotnemu obciążeniu podatkiem VAT. Ten sposób obciążenia podatkiem polega na obowiązku płacenia podatku VAT należnego przez kupującego towary. W powyższej sytuacji kupujący otrzymuje fakturę na zakupione wyroby bez należnego podatku VAT, natomiast zawierającą adnotację „odwrotne obciążenie”. Zobowiązanymi do rozliczenia podatku VAT według formuły odwrotnego obciążenia mogą być m.in. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne, wykonujące samodzielnie działalność.

Kupujący zobowiązany do odwrotnego obciążenia podatkiem VAT, jeżeli wykorzystuje zakupiony towar w całości do prowadzenia działalności opodatkowanej VAT zalicza wyliczony podatek należny także do podatku naliczonego, co oznacza, że z tego tytułu nie będzie odprowadzał podatku do urzędu skarbowego. W przypadku nawet częściowego zaliczenia zakupionych towarów do działalności zwolnionej z podatku VAT lub objętej niższą stawkę może nastąpić faktyczne obciążenie finansowe rozliczane z innymi operacjami nabycia i zakupu towarów i usług.

Reasumując, stwierdzamy, że jednostki budżetowe tylko w wyjątkowych przypadkach będą stosowały mechanizm odwrotnego obciążenia podatkiem VAT, co wynika ze specyfiki ich działalności. Wyroby objęte odwrotnym obciążeniem VAT przedstawiono w załączniku nr 11 do ustawy o podatku od towarów i usług. Odwrotne obciążenie VAT może być stosowane tylko wtedy, gdy nabywcą jest czynny podatnik VAT. Jeżeli odbiorcą jest osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej lub osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca statusu podatnika VAT, to wtedy na sprzedawcy towaru ciąży obowiązek naliczenia w fakturze sprzedaży i osiągnięcia od nabywcy należnego podatku VAT. Faktury otrzymane przez nabywcę w ramach odwrotnego obciążenia VAT nie zawierają należnego podatku VAT i powinny być zaopatrzone adnotacją „Obciążenie odwrotne – reverse charge”. Nabywca otrzymujący fakturę VAT bez podatku należnego wystawia fakturę wewnętrzną, w której wykazuje podatek należny, który kwalifikuje do zobowiązania z tytułu podatku należnego i jednocześnie należności z tytułu podatku naliczonego podlegającego odliczeniu.

Konto 226 Długoterminowe należności budżetowe

Konto 226 służy do ewidencji długoterminowych należności lub długoterminowych rozliczeń z budżetem.

Ewidencję analityczną prowadzi się według dłużników, od których te należności przysługują, ze wskazaniem okresów wymagalności.

Typowe zapisy stron dla konta 226 Długoterminowe należności budżetowe

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - przypisanie należności budżetowych wymagalnych w przyszłych latach w korespondencji z kontem 840; - przeniesienie należności krótkoterminowych do długoterminowych (np. z związku z przesunięciem terminu płatności – w korespondencji z kontem 221) 	<ul style="list-style-type: none"> - przeksięgowanie wymagalnej w danym roku należności do krótkoterminowych (raty wymagalne w danym roku)

Konto 226 może wykazywać saldo Wn, które wykazuje wartość długoterminowych należności z tytułu dochodów budżetowych jednostek budżetowych.

Konto 229 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Konto 229 służy do ewidencji innych niż z budżetami rozrachunków publicznoprawnych, a w szczególności z ZUS z tytułu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych, a także składek na Fundusz Pracy i Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Ewidencja do konta 229 prowadzona jest w sposób umożliwiający możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi dokonywane są rozliczenia.

Typowe zapisy stron dla konta 229 Pozostałe rozrachunki publicznoprawne

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none">- przelewy składek do ZUS – na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz do PFRON;- wypłata zasiłków pokrywanych przez ZUS, które ujęto na listach wynagrodzeń;- wypłaty świadczeń ZUS nieobjętych listą wynagrodzeń;- należne jednostce wynagrodzenie płatnika składek ZUS potrącane w deklaracjach;- odpisanie zobowiązań przedawnionych	<ul style="list-style-type: none">- naliczone składki płacone przez pracodawcę na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych oraz PFRON od wynagrodzeń;- składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych płacone przez pracownika, które są potrącane z wynagrodzeń;- otrzymane przelewy z ZUS z tytułu zwrotu przewyżki wypłaconych oświadczeń ponad składki na FUS oraz zwrotu nadpłaty składek;- odpisanie należności umorzonych i przedawnionych

Konto 229 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma – stan zobowiązań z tytułu rozrachunków publicznoprawnych.

Konto 231 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Konto 231 służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki i innymi osobami fizycznymi z tytułu wypłat pieniężnych i oświadczeń rzeczowych zaliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami do wynagrodzeń wynikających ze stosunku pracy, umów zlecenia, oraz z tytułu wypłat zasiłków pokrywanych przez ZUS, które naliczono na listach wynagrodzeń. Na koncie tym ewidencjonowane są także świadczenia naliczane od wynagrodzeń np. ekwiwalenty za używanie własnej odzieży lub prania odzieży roboczej.

Typowe zapisy stron dla konta 231 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none">- wypłata wynagrodzeń i zaliczek na poczet wynagrodzeń, zasiłków pokrywanych ze środków ZUS, oraz ujętych na listach płac: ekwiwalentów pieniężnych za używanie własnej odzieży roboczej;- potrącenia dokonane na licie płac (podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych płaconych przez pracowników z własnych środków, składek na dobrowolne	<ul style="list-style-type: none">- naliczone w listach płac wynagrodzenia brutto;- naliczone zasiłki, które pokrywa ZUS, wypłacane na podstawie listy wynagrodzeń;- naliczenie kosztów z tytułu świadczeń rzeczowych należnych pracownikom;- odpisanie należności przedawnionych i umorzonych z działalności funduszy celowych i ZFŚS;

ubezpieczenia grupowe, składek i zwrotu pożyczek do pracowniczej kasy zapomogowo-pożyczkowej oraz potrąceń z tytułu alimentów i innych zobowiązań określonych przepisami, nierozliczonych zaliczek i innych należności od pracowników, opłat za świadczenia działalności socjalnej (nieprzypisanych); - odpisanie przedawnionych zobowiązań z tytułu wynagrodzeń dotyczących: działalności funduszy celowych oraz ZFŚS; - obciążenia z tytułu nadpłaty wynagrodzeń: działalności funduszy celowych oraz ZFŚS	- przeksięgowanie roszczeń spornych dotyczących wynagrodzeń
---	---

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności od pracowników, np. z tytułu wypłaconych zaliczek na wynagrodzenia, nadpłaconych wynagrodzeń. Saldo Ma oznacza stan zobowiązań z tytułu naliczonych, a niewypłaconych wynagrodzeń

Konto 234 Pozostałe rozrachunki z pracownikami

Konto 234 służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z innych tytułów niż wynagrodzenia.

Do konta 234 prowadzona jest ewidencja analityczna imienna dla poszczególnych pracowników, ze wskazaniem tytułów rozrachunków i podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków. W bilansie wykazuje się należności pomniejszone o odpisy aktualizujące.

Typowe zapisy stron dla konta 234 Pozostałe rozrachunki z pracownikami

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - wypłaty sum do rozliczenia i spłata zobowiązań wobec pracowników; - należności z tytułu: świadczeń odpłatnych działalności ZFŚS, wypłaty pożyczek z ZFŚS, naliczonych odsetek od pożyczek mieszkaniowych z ZFŚS; - należności z tytułu niedoborów i szkód; - odpisanie zobowiązań przedawnionych; - należności z tytułu roszczeń spornych zasądzonych na rzecz jednostki 	<ul style="list-style-type: none"> - pokryte przez pracownika z pobranej zaliczki lub z własnych środków koszty ZFŚS; - wpłaty z tytułu zwrotu niewykorzystanych zaliczek oraz należności od pracowników; - należności od pracowników potrącone na liście wynagrodzeń; - odpisanie należności umorzonych, przedawnionych lub o nieistotnej wartości działalności funduszy celowych i ZFŚS; - skierowanie roszczeń do sądu

Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn stanowi sumę sald należności, a saldo Ma wykazuje sumę zobowiązań wynikających z kont imiennych poszczególnych pracowników.

Konto 240 Pozostałe rozrachunki

Na koncie 240 ewidencjonuje się zarówno należności i roszczenia, a także zobowiązania nieobjęte ewidencją na kontach 201–234. Ponadto konto to może być używane do ewidencji pożyczek i różnych rozliczeń, a także krótko- i długoterminowych należności funduszy celowych.

Na koncie tym ujmuje się przede wszystkim:

- rozrachunki z tytułu sum depozytowych (np. wadiów, kaucji, zabezpieczenia należytego wykonania umów);
- rozliczenia niedoborów, szkód i nadwyżek;
- rozrachunki dotyczące potrąceń dokonanych na listach wynagrodzeń z innych tytułów niż podatki i składki odprowadzane do ZUS np. składka dot. PZU; raty pożyczek z funduszu mieszkaniowego (ZFŚS) i Kasy Zapomogowo-Pożyczkowej;
- rozrachunki z bankami z tytułu mylnego obciążenia i uznania rachunków bankowych;
- rozrachunki z dostawcami oraz wykonawcami usług i robót dotyczących środków trwałych w budowie (inwestycji) i zakupu gotowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

Do konta 240 prowadzona jest analityka z uwzględnieniem tytułów poszczególnych rozrachunków, roszczeń i rozliczeń, a także do ewidencji rozrachunków z instytucją finansową zarządzającą PPK z tytułu rozliczania składek pracodawcy i pracowników z tą instytucją.

Typowe zapisy stron dla konta 240 Pozostałe rozrachunki

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none">- przelewy potrąceń od płac pracowników np. odprowadzenie składek do PKZP, PZU;- przelew diet dla radnych oraz softysów za udział w sesji;- przekazanie środków na spłatę odsetek od kredytów i wykupu wierzytelności;- wypłata nagród za osiągnięcia sportowe oraz naliczenie podatku dochodowego od nich;- wypłata ekwiwalentów za udział w działaniach ratowniczych;- odprowadzenie rat od pożyczek udzielonych na cele mieszkaniowe,- zwroty otrzymanych wadiów przetargowych oraz zabezpieczeń należytego wykonania umów;- rozrachunki z bankami m.in. prowizje od przelewów międzybankowych, międzyoddziałowych;- mylne obciążenia dotyczące np. rozrachunków z dostawcami;- wynagrodzenia obciążające sumy na zlecenie;- składki na FUS i Fundusz Pracy naliczone od wynagrodzeń wypłacanych z sum na zlecenie (w części obowiązującej zleceniodawcę);	<ul style="list-style-type: none">- otrzymane sumy na zlecenie, kwoty kaucji, wadiów i zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz wpłaty sum depozytowych;- zobowiązania z tytułu potrąceń dokonanych na listach płac na rzecz jednostek innych niż budżet, ZUS i PFRON;- umorzenie należności oraz odpisanie należności przedawnionych lub nieistotnych obciążające koszty działalności funduszy celowych i ZFŚS;- wpływy należności z tytułu pożyczek udzielonych z ZFŚS;- zobowiązania wynikające z faktur VAT lub rachunków z tytułu dostaw, robót i usług dotyczących działalności inwestycyjnej;- niesłuszne uznania i korekty mylnych obciążeń bankowych;- zwiększenia zobowiązań związanych z depozytami pieniężnymi z tytułu oprocentowania obcych środków pieniężnych na rachunku bankowym

- zwrot niewykorzystanych sum na zlecenie, kaucji, sum zabezpieczenia

Na koncie 240 mogą występować dwa salda będące sumą sald występujących na kontach analitycznych. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń, a saldo Ma – stan zobowiązań z tytułu pozostałych rozrachunków.

W bilansie należności wykazuje się po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące.

Konto 245 Wpływy do wyjaśnienia

Konto 245 służy do ewidencji wpłaconych a niewyjaśnionych kwot należności z tytułu dochodów budżetowych i innych tytułów.

Do konta prowadzi się ewidencję analityczną według poszczególnych niewyjaśnionych wpłat.

Typowe zapisy stron dla konta 245 Wpływy do wyjaśnienia

Wn	Ma
- przeksięgowanie kwoty wyjaśnionych wpłat na konto ujmujące należność, których dotyczą wpłaty; - zwroty kwot uznanych w toku wyjaśnienia za nienależne.; - uznanie wpłaty za spłatę należności po przeprowadzonym postępowaniu wyjaśniającym	- wpływ kwoty należności bez podania tytułu wpłaty

Konto 245 może wykazywać saldo Ma, które wykazuje stan niewyjaśnionych wpłat.

Konto 290 Odpisy aktualizujące należności

Konto 290 służy do ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności wątpliwych czyli takich, co do których jest prawdopodobieństwo, iż nie zostaną zapłacone w terminie i w pełnej wysokości, a przedwczesne byłoby uznanie ich za nieściągalne. Należności wątpliwe to takie, co do których jest prawdopodobne, że nie zostaną zapłacone w terminie i w pełnej wysokości, a przedwczesne byłoby uznanie ich za nieściągalne. Odpisy aktualizujące należności zmniejszają wykazywane w aktywach bilansu należności, do których te odpisy zostały dokonane. W związku z powyższym ewidencja szczegółowa do konta 290 powinna zapewnić ustalenie odpisów aktualizujących od poszczególnych należności.

**Typowe zapisy stron dla konta
290 Odpisy aktualizujące należności**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie wartości odpisów aktualizujących należności w związku z ich zapłatą; - zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z umorzeniem oraz z odpisaniem należności przedawnionych lub nieściągalnych 	<ul style="list-style-type: none"> - naliczone odpisy aktualizujące należności i ich zwiększenie

Konto 290 może wykazywać saldo Ma, które oznacza wartość odpisów aktualizujących należności

Zespół 3 – Materiały i towary

310 Materiały

Konta zespołu 3 przeznaczone są do ewidencji zapasów rzeczowych aktywów obrotowych w postaci materiałów lub towarów oraz do rozliczenia zakupu materiałów i towarów oraz usług.

Konto 310 Materiały

Konto 310 służy do ewidencji własnych zapasów materiałów i oleju opałowego. Przychód materiałów do działalności eksploatacyjnej zgodnie z opisem faktury/rachunku kwalifikujący dany zakup do materiałów.

**Typowe zapisy stron dla konta
310 – Materiały**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - przychód oleju opałowego 	<ul style="list-style-type: none"> - rozchody zapasów z magazynu wskutek zużycia materiałów; - rozchód oleju opałowego

Zespół 4 – Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

- 400** Amortyzacja
- 401** Zużycie materiałów i energii
- 402** Usługi obce
- 403** Podatki i opłaty
- 404** Wynagrodzenia
- 405** Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia
- 409** Pozostałe koszty rodzajowe
- 410** Inne świadczenia finansowane z budżetu
- 411** Pozostałe obciążenia

Zespół 4 - Koszty według rodzajów i ich rozliczenie

Konta zespołu 4 „Koszty według rodzajów i ich rozliczenie” służą do ewidencji kosztów w układzie rodzajowym związanych z działalnością operacyjną jednostek budżetowych (konta 400, 401, 402, 403, 404, 405, 409, 410, 411) oraz do rozliczenia kosztów i ustalenia zmiany stanu produktów (konto 490)

Na kontach zespołu 4 nie księguje się:

- kosztów środków trwałych w budowie (inwestycji);
- kosztów finansowych z ZFŚS i innych funduszy celowych;
- kosztów operacji finansowych;
- pozostałych kosztów operacyjnych;
- kosztów związanych z usuwaniem szkód losowych i innych strat nadzwyczajnych;
- kosztów poniesionych przez jednostkę, ale obciążających inne podmioty.

Do kont zespołu 4 prowadzi się szczegółową ewidencję pomocniczą według podziałek klasyfikacji budżetowej w przekrojach dostosowanych do potrzeb planowania, analiz oraz w sposób umożliwiający sporządzanie sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach obowiązujących jednostkę.

Konta zespołu 4 mogą wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które oznacza poniesione od początku roku koszty działalności operacyjnej.

Na kontach zespołu 4 nie obowiązuje zasada „czystości obrotów” co oznacza, że na kontach 400-405, 409-411 księguje się zmniejszenia uprzednio ujętych kosztów po stronie Ma. Do kont 400-405, 409-411 prowadzi się szczegółową ewidencję pomocniczą według podziału klasyfikacji budżetowej wydatków.

Na koniec roku obrotowego **salda kont 400-405, 409-411** przenosi się na **konto 860**.

Konto 400 Amortyzacja

Konto 400 służy do ewidencji naliczonych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 011 i wartości niematerialnych i prawnych, od których odpisy amortyzacyjne są dokonywane stopniowo według przyjętych stawek amortyzacyjnych. Zapisów na koncie 400 dokonuje się jednorazowo za okres całego roku. Konto 400 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów amortyzacji naliczonej od początku danego roku. Saldo konta 400 przenosi się w końcu roku obrotowego na konta 860.

Typowe zapisy stron dla konta 400 - Amortyzacja

Wn	Ma
- naliczona amortyzacja	- zmniejszenie uprzednio naliczonych kosztów amortyzacji

Konto 401 Zużycie materiałów i energii

Konto 401 służy do ewidencji kosztów zużycia materiałów i wyposażenia oraz energii ponoszonych w podstawowej działalności operacyjnej, a także w działalności pomocniczej i ogólnego zarządu jednostki.

Nie ujmuje się na nim materiałów i energii zużytych w działalności inwestycyjnej oraz w działalności finansowanej z ZFŚS i z funduszy celowych.

Koszt zużycia materiałów ustala się zgodnie z przyjętymi zasadami określonymi w polityce rachunkowości w cenie zakupu, nabycia lub w stałych cenach ewidencyjnych skorygowanych o odchylenia od cen ewidencyjnych. Koszt zużycia energii zaś w cenie zakupu.

Na koniec roku obrotowego saldo konta przenosi się na stronę Wn 860.
Konto, na koniec roku obrotowego nie wykazuje salda.

W rachunku zysków i strat wartość zużytych materiałów i energii ewidencjonowanych na koncie 401 wykazuje się w kosztach działalności operacyjnej w poz. B.II.

Typowe zapisy stron dla konta 401 Zużycie materiałów i energii

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none">- koszty w wartości umorzenia wydawanych do używania pozostałych środków trwałych, WNiP w cenie nabycia nie wyższej niż 10 000 zł oraz umarzanych w 100% w miesiącu oddania do używania;- niedobory i szkody materiałów uznane za niezawinione, zwiększające koszty;- zużycie energii według faktur	<ul style="list-style-type: none">- zmniejszenia kosztów z tytułu korekty obniżającej wartość w cenie zakupu materiałów wydanych bezpośrednio do zużycia; zwrotu materiałów i odpadków użytkowych do magazynu, sprzedaży materiałów, których wartość księgowano w koszty bezpośrednio po przyjęciu od dostawcy, wartości odpadków wydanych do sprzedaży bezpośrednio z produkcji;- nadwyżka materiałów uznana za zmniejszającą koszty;- wartość materiałów wydanych do zużycia, ale niezaużytych;- przeniesienie salda konta występującego na koniec roku obrotowego.

Przyporządkowanie paragrafów wydatków bieżących do rodzaju kosztów wyszczególnionych w planie kont oraz w rachunku zysków i strat:

Nazwa konta kosztów rodzajowych	Paragrafy klasyfikacji budżetowej wydatków
401	421 Zakup materiałów i wyposażenia
Zużycie materiałów i energii	422 Zakup środków żywności
	426 Zakup energii

Konto 402 - Usługi obce

Konto 402 służy do ewidencji kosztów usług obcych wykonanych na rzecz działalności operacyjnej jednostki.

Na koncie 402 ujmuje się w szczególności przyjęte:

- usługi remontów, napraw oraz konserwacji środków trwałych używanych przez jednostkę;
- usługi spedycyjne, składowania, transportowe, także przewozu pracowników, o ile koszty te nie są wliczane do kosztów podróży służbowych lub nie wiążą się z działalnością socjalną;
- inne usługi (np. pocztowe, bankowe, pralnicze, komunalne, obliczeniowe, z tytułu najmu i dzierżawy, doradcze, tłumaczenia, informatyczne, telekomunikacyjne, utrzymania czystości i wywozu śmieci, ogłoszeń w środkach masowego przekazu, archiwów).

Na stronie Wn konta 402 ujmuje się poniesione koszty, zaś po stronie Ma ich zmniejszenie wynikające z faktur lub rachunków korygujących. Na koniec roku obrotowego saldo konta przenosi się na stronę Wn 860. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Na koncie 402 nie księguje się kosztów zakupu usług zdrowotnych dla osób nieobjętych ubezpieczeniem zdrowotnym zaliczanym do świadczeń o charakterze pomocy społecznej.

W rachunku zysków i strat koszty usług obcych wykazuje się w kosztach działalności operacyjnej w poz. B.III.

Typowe zapisy stron dla konta 402 - Usługi obce

Wn	Ma
- faktury/rachunki za wykonane usługi	- zmniejszenia kosztów z tytułu korekty obniżającej wartość usług w cenie zakupu na podstawie korygujących dowodów sprzedaży otrzymanych od wykonawców; - przeniesienie rocznej sumy kosztów usług obcych na koniec roku obrotowego

Przyporządkowanie paragrafów wydatków bieżących do rodzaju kosztów wyszczególnionych w planie kont oraz w rachunku zysków i strat:

Nazwa konta kosztów rodzajowych	Paragrafy klasyfikacji budżetowej wydatków
402 Usługi obce	427 Zakup usług remontowych
	430 Zakup usług pozostałych (część usług nie zaliczanych do innych kosztów rodzajowych)
	433 Zakup usług przez jst od innych jst
	434 Zakup usług remontowo-konserwatorskich
	436 Opłaty z tytułu zakupu usług telekom.
	438 Zakup usług obejmujących tłumaczenia
	439 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii
	440 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe

Konto 403 Podatki i opłaty

Konto 403 służy do ewidencji podatków i opłat o charakterze kosztowym. W szczególności: podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych; opłaty o charakterze podatkowym (np. opłaty za czynności cywilnoprawnych; opłaty z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska; opłaty za ochronę środowiska i na rzecz PFRON); opłaty: lokalne, skarbowe, notarialne, sądowe (niezwiązane z dochodzeniem roszczeń, zakupem aktywów trwałych, niezaliczane do wartości materialnych i prawnych); opłaty roczne z tytułu wieczystego użytkowania gruntu. W rachunku zysków i strat podatki i opłaty księgowane na koncie 403 wykazuje się w kosztach działalności operacyjnej w poz. B.IV.

Na koniec roku obrotowego saldo konta przenosi się na stronę Wn 860. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

Typowe zapisy stron dla konta 403 Podatki i opłaty

Wn	Ma
- naliczone podatki i opłaty	- zmniejszenie naliczonych uprzednio podatków i opłat (zapłata podatków i opłat); - przeniesienie na koniec roku obrotowego rocznej sumy kosztów z tytułu podatków i opłat

Przyporządkowanie paragrafów wydatków bieżących do rodzaju kosztów wyszczególnionych w planie kont oraz w rachunku zysków i strat:

Nazwa konta kosztów rodzajowych	Paragrafy klasyfikacji budżetowej wydatków
Konto 403 Podatki i opłaty	443 Różne opłaty i składki (np. opłaty za patenty, wynalazki)
	448 Podatek od nieruchomości
	450 Pozostałe podatki na rzecz budżetów jst
	451 Opłaty na rzecz budżetu państwa
	452 Opłaty na rzecz budżetów jst
	453 Podatek od towarów i usług (VAT)

Konto 404 Wynagrodzenia

Konto 404 służy do ewidencji kosztów działalności podstawowej z tytułu wynagrodzeń za pracę dla pracowników i innych osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia i innych umów zgodnie z odrębnymi przepisami. Na koncie 404 ujmuje się zarówno wynagrodzenia zaliczane do osobowych jak i bezosobowych.

Na stronie Wn konta 404 ujmuje się kwotę wynagrodzeń brutto łącznie z wartością przysługujących świadczeń w naturze zaliczonych do wynagrodzeń (bez potrąceń z różnych tytułów dokonywanych w listach płac).

Na koncie prowadzi się operacje związane z obliczaniem i potrącaniem składek pracodawcy i pracownika do Państwowych Planów Kapitałowych (PPK).

Na koniec roku obrotowego saldo konta przenosi się na stronę Wn 860 i wobec tego nie wykazuje ono salda na koniec roku obrotowego.

W rachunku zysków i strat koszty wynagrodzeń wykazuje się w kosztach działalności operacyjnej w poz. B.V.

**Typowe zapisy stron dla konta
404 Wynagrodzenia**

Wn	Ma
- naliczone wynagrodzenia brutto łącznie z wartością przysługujących świadczeń w naturze zaliczanych do wynagrodzeń (bez potrąceń z różnych tytułów dokonywanych w listach płac)	- zmniejszenia z tytułu korekty błędów w naliczeniu wynagrodzeń; - przeniesienie rocznej sumy kosztów wynagrodzeń na koniec roku obrotowego

Przyporządkowanie paragrafów wydatków bieżących do rodzaju kosztów wyszczególnionych w planie kont oraz w rachunku zysków i strat:

Nazwa konta kosztów rodzajowych	Paragrafy klasyfikacji budżetowej wydatków
Konto 404	401 Wynagrodzenia osobowe pracowników
Wynagrodzenia	404 Dodatkowe wynagrodzenia roczne
	417 Wynagrodzenia bezosobowe
	471 Pracownicze Plany Kapitałowe

Konto 405 Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia

Konto 405 służy do ewidencji kosztów działalności operacyjnej z tytułu ubezpieczeń społecznych oraz różnego rodzaju świadczeń na rzecz pracowników i osób fizycznych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło i innych umów, które nie są zaliczane do wynagrodzeń.

Na koncie 405 ujmuje się w szczególności:

- koszty ubezpieczeń społecznych pracowników i podopiecznych, obciążających jednostkę,
- koszty z tytułu różnych świadczeń wypłacanych pracownikom, ale niezaliczanych do wynagrodzeń lub uposażeń,
- składki na Fundusz Pracy oraz PFRON,
- dopłaty do biletów, kwater, wyżywienia, stołówek i bufetów pracowniczych,
- koszty szkoleń pokrywane przez pracodawcę,
- wydatki związane z bhp i ochroną zdrowia,
- operacje związane z obliczaniem i potrącaniem składek pracodawcy i pracownika do Państwowych Planów Kapitałowych (PPK);
- inne świadczenia na rzecz pracowników oraz innych osób uprawnionych.

Saldo konta 405 na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę Wn 860. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

W rachunku zysków i strat koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń wykazuje się w kosztach działalności operacyjnej w poz. B.VI.

**Typowe zapisy stron dla konta
405 Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia**

Wn	Ma
- naliczone składki na: ubezpieczenia społeczne (płacone przez jednostkę), Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; - wartość przelanych lub naliczonych odpisów na ZFŚS; - opłaty za udział w szkoleniach, konferencjach	- zmniejszenia kosztów uprzednio ujętych (np. z tytułu błędów w obliczeniach lub z tytułu zaliczenia ich do działalności finansowanej z funduszy celowych); - przeniesienie rocznej sumy kosztów na koniec roku obrotowego

Przyporządkowanie paragrafów wydatków bieżących do rodzaju kosztów wyszczególnionych w planie kont oraz w rachunku zysków i strat:

Nazwa konta kosztów rodzajowych	Paragrafy klasyfikacji budżetowej wydatków
Konto 405 Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	302 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń
	411 Składki na ubezpieczenia społeczne
	412 Składki na Fundusz Pracy
	414 Wpłaty na PFRON
	428 Zakup usług zdrowotnych (w zakresie świadczeń dla pracowników, np.: badania okresowe)
	444 Odpisy na ZFŚS
	470 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej
	471 Pracownicze Plany Kapitałowe

Konto 409 Pozostałe koszty rodzajowe

Konto 409 służy do ewidencji pozostałych kosztów działalności podstawowej, które nie są ujmowane na kontach 400–405 oraz na dodatkowych kontach 410 i 411, względnie podlegających zaliczeniu do kosztów finansowych ewidencjonowanych na koncie 751 lub do pozostałych kosztów operacyjnych księgowanych na koncie 761.

Na koncie tym ujmuje się w szczególności:

- koszty ryczałtów dla pracowników za używanie samochodów prywatnych do zadań służbowych,
- koszty krajowych i zagranicznych podróży służbowych pracowników, z wyjątkiem delegacji związanych bezpośrednio z budową środków trwałych, które obciążają konto 080 lub z działalnością finansowaną z funduszy celowych,
- koszty ubezpieczeń majątkowych i osobowych,
- odprawy z tytułu wypadków przy pracy,
- koszty reprezentacji i reklamy, np. ogłoszeń w różnych środkach przekazu, koszty przyjmowania gości krajowych i zagranicznych, wartość upominków i nagród rzeczowych służących reklamie, koszty wyjazdów własnych pracowników w celach reklamy i reprezentacji,

– inne koszty.

Na stronie Wn konta ujmuje się poniesione koszty z ww. tytułów, a na stronie Ma ich zmniejszenie oraz przeniesienie salda na dzień bilansowy na konto 860.

Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

W rachunku zysków i strat pozostałe koszty rodzajowe wykazuje się w kosztach działalności operacyjnej w poz. B.VII.

**Typowe zapisy stron dla konta
409 Pozostałe koszty rodzajowe**

Wn	Ma
Naliczone zobowiązania z tytułu: - zwrotu kosztów za używanie samochodów prywatnych do zadań służbowych koszty podróży służbowych pracowników - opłaty za ubezpieczenia majątkowe i osobowe; - odprawy z tytułu wypadków przy pracy: wypłacone, naliczone; - ekwiwalenty za używanie przez pracowników własnej odzieży roboczej, środków czystości, narzędzi, sprzętu itp.	- zmniejszenie kosztów uprzednio ujętych; - przeniesienie rocznej sumy kosztów na koniec roku obrotowego

Przyporządkowanie paragrafów wydatków bieżących do rodzaju kosztów wyszczególnionych w planie kont oraz w rachunku zysków i strat:

Nazwa konta kosztów rodzajowych	Paragrafy klasyfikacji budżetowej wydatków
Konto 409 Pozostałe koszty rodzajowe	302 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń (niektóre rodzaje, np. odprawy pośmiertne)
	419 Nagrody konkursowe
	441 Podróże służbowe krajowe
	442 Podróże służbowe zagraniczne
	443 Różne opłaty i składki (np. ubezpieczenia rzeczowe i samochodowe, składki na rzecz stowarzyszeń)
	461 Koszty podstępowania sądowego i prokuratorskiego

Konto 410 Inne świadczenia finansowane z budżetu

Konto 410 służy do ewidencji specyficznych kosztów podstawowej działalności operacyjnej jednostek budżetowych. Konto 410 nie występuje w samorządowych zakładach budżetowych. Utworzenie odrębnego konta 410 jest potrzebne w celu ewidencji kosztów prezentowanych w pozycji B.IX „Inne świadczenia finansowane z budżetu” rachunku zysków i strat.

Na koncie 410 księguje się koszty świadczeń dla osób fizycznych innych niż pracownicy jednostki, finansowanych z budżetu państwa lub budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Saldo konta 410 na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę Wn 860. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

**Typowe zapisy stron dla konta
410 Inne świadczenia finansowane z budżetu**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - diety, koszty przejazdu radnych; - stypendia dla uczniów i studentów; - nagrody dla osób niebędących pracownikami jednostki; - pozostałe świadczenia wymienione w specyfikacji do konta 410 na stronie 231 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie kosztów uprzednio ujętych; - przeniesienie rocznej sumy kosztów na koniec roku obrotowego

Przyporządkowanie paragrafów wydatków bieżących do rodzaju kosztów wyszczególnionych w planie kont oraz w rachunku zysków i strat:

Nazwa konta kosztów rodzajowych	Paragrafy klasyfikacji budżetowej wydatków
Konto 410 Inne świadczenia finansowane z budżetu	303 Różne wydatki na rzecz osób fizycznych
	304 Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń (nie dotyczy pracowników jednostki)
	311 Świadczenia społeczne

Konto 411 Pozostałe obciążenia

Konto 411 „Pozostałe obciążenia” służy do ewidencji specyficznych kosztów działalności urzędów jednostek samorządu terytorialnego. Utworzenie odrębnego konta 411 jest podyktowane potrzebą ewidencji kosztów prezentowanych w pozycji B.X. „Pozostałe obciążenia” rachunku zysków i strat.

Na koncie 411 nie księguje się świadczeń dla osób fizycznych finansowanych z budżetu. Kary i odszkodowania księgowane na koncie 411 nie dotyczą jednostki budżetowej je wypłacającej tylko są realizacją zobowiązań Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego na rzecz osób prawnych i osób fizycznych.

Saldo konta 411 na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę Wn 860. Konto nie wykazuje salda na koniec roku obrotowego.

**Typowe zapisy stron dla konta
411 Pozostałe obciążenia**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - wpłaty gmin na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz izb rolniczych; - kary i odszkodowania jako realizacja zobowiązań Skarbu Państwa; - pozostałe tytuły obciążenia budżetu wymienione w specyfikacji do konta 411; - zwroty dotacji i subwencji otrzymanych w latach ubiegłych 	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie kosztów uprzednio ujętych; - przeniesienie rocznej sumy kosztów na koniec roku obrotowego

Przyporządkowanie paragrafów wydatków bieżących do rodzaju kosztów wyszczególnionych w planie kont oraz w rachunku zysków i strat:

Nazwa konta kosztów rodzajowych	Paragrafy klasyfikacji budżetowej wydatków
Konto 411 Pozostałe obciążenia	285 Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych
	291 Zwrot dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości
	459 Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych
	460 Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych

Zespół 7 – Przychody, dochody, koszty

720	Przychody z tytułu dochodów budżetowych
750	Przychody finansowe
751	Koszty finansowe
760	Pozostałe przychody operacyjne
761	Pozostałe koszty operacyjne

Konta zespołu 7 przeznaczone są do ewidencji związanych z działalnością podstawową:

1) przychodów z tytułu dochodów budżetu (konto 720), z wyjątkiem ewidencjonowanych na kontach 750 i 760,

2) przychodów i kosztów finansowych (konta 750 i 751), na których podlegające ewidencji operacje finansowe mogą być związane m. in. z:

- naliczeniem, otrzymaniem lub płaceniem odsetek za zwłokę w zapłacie, z wyjątkiem odsetek związanych z rozliczeniami dotyczącymi inwestycji w toku (księguje się je na koncie 080) do momentu przyjęcia na stan środka trwałego; państwowych funduszy celowych i ZFŚS (księguje się je na koncie właściwym dla danego funduszu),
- naliczonymi jednostce odsetkami od środków na rachunkach bankowych,
- pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych (konta 760 i 761).

W zespole 7 ujmuje się także skutki zdarzeń nadzwyczajnych, losowych, występujących poza działalnością operacyjną jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia (konta 760 i 761).

Na kontach zespołu 7 nie księguje się przychodów i kosztów działalności finansowanej z ZFŚS.

Konto 720 Przychody z tytułu dochodów budżetowych

Konto 720 służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych, związanych bezpośrednio z podstawową działalnością jednostki, w szczególności dochodów, do których zalicza się: podatki, składki, opłaty i inne dochody budżetu państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek, należne na podstawie ustaw lub umów międzynarodowych.

**Typowe zapisy stron dla konta
720 Przychody z tytułu dochodów budżetowych**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - odpisy należności z tytułu podatków i opłat; - należne podatnikowi odsetki z tytułu nieterminowego zwrotu nadpłaty podatku; - pierwsza opłata z tytułu ustanowienia prawa wieczystego użytkowania; - opłata roczna z tytułu ustanowionego prawa wieczystego użytkowania; - odpisy aktualizujące należności podatkowe; - przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów z tytułu finansowych dochodów budżetowych 	<ul style="list-style-type: none"> - przychody z tytułu dochodów budżetowych z działalności podstawowej przypisanych jako należności, wpłaconych do kasy lub banku (nieprzypisanych uprzednio na koncie 221); - przypisanie wymagalnych odsetek należnych na koniec kwartału od należności podatkowych; - przypis należności budżetowej odpowiadający zaległościom podatkowym pobieranych przez państwowe organy skarbowe na rzecz jednostek samorządu terytorialnego; - zmniejszenia odpisów aktualizujących należności dotyczących przychodów z tytułu dochodów budżetowych w zakresie podatków lokalnych; - zaliczenie do przychodów z tytułu dochodów budżetowych wpływów na rachunek bankowy wcześniej uznanych za niewyjaśnione

W urzędach jednostek samorządu terytorialnego ujmuje się także przychody z tytułu tych dochodów samorządu terytorialnego, które nie są ujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych i wpływają bezpośrednio na rachunek budżetu. Ewidencja syntetyczna na koncie 720 prowadzona jest na podstawie PK na koniec okresu sprawozdawczego zgodnie z zapisami analityki w organie.

Prowadzona przez wydzielone w urzędach jednostek samorządu terytorialnego komórki organizacyjne rachunkowość podatków i opłat stanowi integralną część ewidencji księgowej urzędu i wobec tego obroty i salda prowadzonych tam kont muszą znaleźć ujęcie w dziennikach i na kontach księgi głównej (ewidencji syntetycznej) urzędu funkcjonującego na zasadach jednostki budżetowej.

W końcu roku obrotowego saldo konta 720 przenosi się na konto 860. Na koniec roku konto nie wykazuje salda. W rachunku zysków i strat przychody z tytułu dochodów budżetowych wykazywane są w poz. A.VI. Przychody z tytułu dochodów budżetowych.

Konto 750 Przychody finansowe

Konto 750 służy do ewidencji przychodów finansowych.

Ewidencję analityczną do przychodów ujmowanych na koncie 750 należy prowadzić z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów.

W celu uzyskania danych do rachunku zysków i strat, w ewidencji przychodów finansowych należy wyodrębnić następujące grupy wskazujące na tytuł ich uzyskania, a w szczególności dywidendy i udziały w zyskach innych podmiotów gospodarczych, odsetki (od udzielonych

pożyczek i zwłoki w zapłacie należności), pozostałe przychody finansowe niestanowiące dochodów budżetowych.

Na koniec roku saldo konta przenosi się na stronę **Ma 860. Konto 750** na koniec roku nie wykazuje salda.

W rachunku zysków i strat przychody ewidencjonowane na **koncie 750** wykazuje się w grupie **G. Przychody finansowe**.

**Typowe zapisy stron dla konta
750 Przychody finansowe**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - przeniesienie na koniec roku osiągniętych przychodów finansowych 	<ul style="list-style-type: none"> - przychody ze sprzedaży aktywów finansowych (w cenie sprzedaży); - dywidendy z tytułu udziałów w obcych podmiotach; - otrzymane lub przypisane odsetki z tytułu zwłoki w zapłacie należności (nie dotyczy odsetek od należności podatkowych). - odsetki od papierów wartościowych (skapitalizowane, otrzymane) - oprocentowanie własnych środków na rachunkach bankowych (o ile szczególnie przepisy lub umowy nie stanowią inaczej); - oprocentowanie rachunków środków pieniężnych na płatności prowadzonych w BGK.; - przypisanie wymagalnych odsetek należnych na koniec kwartału; - zmniejszenia odpisów aktualizujących należności dotyczących przychodów finansowych; - zmniejszenie odpisu aktualizującego dotyczącego finansowych aktywów trwałych

Konto 751 Koszty finansowe

Konto 751 służy do ewidencji kosztów finansowych.

Na koszty finansowe składają się przede wszystkim naliczone odsetki od kredytów, pożyczek i innych zobowiązań finansowych.

Ewidencję analityczną do konta 751 należy prowadzić według tytułów kosztów operacji finansowych, z uwzględnieniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

W celu sporządzenia rachunku zysków i strat ewidencja szczegółowa do konta 751 powinna zapewnić wyodrębnienie kosztów z tytułu zarachowanych odsetek od pożyczek i zwłoki w zapłacie zobowiązań.

W rachunku zysków i strat koszty ujmowane na koncie 751 wykazuje się w grupie **H. Koszty finansowe**.

Saldo konta 751 na koniec roku przenosi się na stronę **Wn 860**.

Na koniec roku obrotowego konto nie wykazuje salda.

**Typowe zapisy stron dla konta
751 Koszty finansowe**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - zapłacone odsetki od zobowiązań; - naliczone na koniec kwartału wymagalne odsetki od niezapłaconych w terminie zobowiązań; - odpisy aktualizujące należności dotyczące przychodów finansowych; - zapłacone odsetki od pożyczek i kredytów zaciągniętych przez jst; 	<ul style="list-style-type: none"> - korekty zmniejszające uprzednio zaksięgowane koszty; - przeniesienie na koniec roku poniesionych kosztów finansowych

Konto 760 Pozostałe przychody operacyjne

Konto 760 służy do ewidencji przychodów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki, w tym wszelkich innych przychodów niż podlegających ewidencji na kontach: 720, 750.

Konto 760 służy także do ewidencji dodatnich skutków finansowych zdarzeń trudnych do przewidzenia, które wystąpiły poza działalnością operacyjną jednostki i nie są związane z ogólnym profilem jej prowadzenia. Wcześniej sytuacja taka nazywana była *zyskami nadzwyczajnymi*.

W końcu roku obrotowego wartość pozostałych przychodów operacyjnych przenosi się na stronę Ma konta 860. Konto 760 nie wykazuje salda na koniec roku.

Ewidencję szczegółową do konta 760 należy dostosować do potrzeb planowania, kontroli, sprawozdawczości i analizy z zaznaczeniem podziałek klasyfikacji budżetowej.

W RZiS pozostałe przychody operacyjne, z wyjątkiem przychodów z tytułu sprzedaży niefinansowych aktywów trwałych, wykazuje się w poz. D.III. „Inne przychody operacyjne”, natomiast w poz. D.I wykazuje się zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych.

**Typowe zapisy stron dla konta
760 Pozostałe przychody operacyjne**

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - korekty zmniejszające pozostałe przychody operacyjne ze sprzedaży materiałów, środków trwałych, środków trwałych w budowie (inwestycji) oraz WNiP; - przeniesienie na koniec roku osiągniętych pozostałych przychodów operacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - przychody ze sprzedaży środków trwałych, WNiP, inwestycji, materiałów i odpadów po likwidacji składników majątkowych oraz z najmu, dzierżawy jednostek budżetowych - odpisanie przedawnionych zobowiązań; - otrzymane lub należne odszkodowania (niezwiązane ze zdarzeniami losowymi), uprzednio odpisane należności oraz kary; - otrzymane darowizny oraz nieodpłatnie przejęte do działalności operacyjnej materiały i środki pieniężne; - otrzymane (w aktualnej wartości według wyceny) nieodpłatnie z tytułu darowizny pozostałe środki trwałe;

- odpisanie równowartości całości lub części uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego wartość należności wobec ustania przyczyn ich dokonania (z wyjątkiem dotyczących należności z tytułu przychodów finansowych);
- rozwiązanie uprzednio utworzonej rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec ustania przyczyn jej dokonania;
- przysądzone koszty postępowania spornego;
- należne jednostce wynagrodzenie płatnika podatku dochodowego i składek ZUS;
- zaliczenie wadium na poczet przychodów ze sprzedaży nieruchomości;
- zaliczenie do pozostałych przychodów operacyjnych wpływów na rachunek bankowy wcześniej uznanych za niewyjaśnione;
- przyznane odszkodowania za straty spowodowane zdarzeniami losowymi objętymi ubezpieczeniami;
- wpłata przyznanego od ubezpieczyciela odszkodowania z tytułu zdarzeń losowych bez wcześniejszego przypisania należności

Konto 761 Pozostałe koszty operacyjne

Konto 761 służy do ewidencji kosztów niezwiązanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki. Ponadto konto 761 służy do ewidencji ujemnych skutków finansowych zdarzeń losowych, trudnych do przewidzenia, które wystąpiły poza działalnością operacyjną jednostki i nie są związane z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia.

Na koniec roku obrotowego przenosi się na stronę Wn konta 860 pozostałe koszty operacyjne. Na koniec roku konto nie wykazuje salda.

Ewidencję szczegółową do konta 761 należy dostosować do potrzeb kontroli, sprawozdawczości oraz analizy danej jednostki.

W rachunku zysków i strat pozostałe koszty operacyjne, z wyjątkiem kosztów bezpośrednio związanych ze sprzedażą niefinansowych aktywów trwałych wykazuje się w poz. E.II. „Pozostałe koszty operacyjne”.

Typowe zapisy stron dla konta 761 Pozostałe koszty operacyjne

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none"> - niezawinione niedobory aktywów obrotowych; - zapłacone lub naliczone kary, odszkodowania i koszty postępowania spornego związane z działalnością operacyjną; - odpisane, przedawnione, umorzone należności inne niż związane z przychodami 	<ul style="list-style-type: none"> - korekty zmniejszające uprzednio zaksięgowane pozostałe koszty operacyjne; - zapis uzupełniający z tytułu niedoboru lub nieodpłatnego przekazania produktów; - przeniesienie na koniec roku poniesionych pozostałych kosztów operacyjnych

finansowymi jeżeli wcześniej nie dokonano odpisu aktualizującego;

- odpisanie weksli obcych przedawnionych lub nieściągalnych;
- zapisy uzupełniające z tytułu nadwyżek inwentaryzacyjnych produktów;
- odpisy aktualizujące należności wątpliwe;
- koszty likwidacji środków trwałych (z wyjątkiem likwidacji związanych z prowadzoną inwestycją oraz zdarzeniami losowymi).
- obniżenie wartości zapasów materiałów w wyniku uszkodzenia, zepsucia itp.
- koszty związane ze sprzedażą środków trwałych i inwestycji;
- koszty poniesione przy usuwaniu skutków zdarzeń

Zespół 8 – Fundusze, rezerwy i wynik finansowy

- 800** Fundusz jednostki
- 810** Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje
- 840** Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów
- 851** Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych
- 860** Wynik finansowy

W **zespole 8** występują konta służące ujęciu funduszu jednostki, dotacji, płatności z budżetu środków europejskich oraz środków z budżetu na inwestycje, rezerw na przyszłe zobowiązania i rozliczeń międzyokresowych przychodów, rozliczenia podatków obciążających wynik finansowy oraz ustaleniu i rozliczeniu wyniku finansowego, a ponadto w organach finansowych założycielskich i nadzorujących może wystąpić fundusz mienia zlikwidowanych jednostek.

Na kontach tego zespołu ewidencjonuje się:

- 1) fundusz jednostki – konto 800,
- 2) równowartość dokonanych wydatków na środki trwałe w budowie (inwestycje), na zakup gotowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w jednostkach i samorządowych zakładach budżetowych oraz dotacje budżetowe przekazane przez jednostki budżetowe, a także wartość uznanych za rozliczone płatności z budżetu środków europejskich – konto 810,
- 3) rezerwy na przyszłe zobowiązania oraz rozliczenia międzyokresowe przychodów – konto 840,
- 4) fundusze specjalnego przeznaczenia zakładowy fundusz świadczeń socjalnych – konto 851,
- 5) ustalenie wyniku finansowego na koniec roku obrotowego – konto 860.

W ewidencji szczegółowej prowadzonej do poszczególnych kont zespołu 8 trzeba gromadzić informacje w przekrojach dostosowanych do ustalonego wzoru bilansu, rachunku zysków i strat jednostki, zestawienia zmian w funduszu jednostki oraz niektórych sprawozdań budżetowych.

Konto 800 Fundusz jednostki

Konto 800 służy do ewidencji równowartości majątku trwałego i obrotowego jednostki oraz występujących w tym zakresie zmian.

Wszelkie zmiany tego funduszu, z tytułów określonych w przepisach regulujących zasady gospodarki finansowej i rachunkowości, księguje się odpowiednio – zmniejszenia na stronie Wn, a zwiększenia na stronie Ma konta 800.

Do konta 800 należy prowadzić ewidencję szczegółową umożliwiającą ustalenie przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki.

Typowe zapisy stron dla konta 800 Fundusz jednostki

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none">- ujemny wynik finansowy roku ubiegłego;- przeksięgowanie zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych;- przeksięgowanie równowartości przekazanych w danym roku dotacji budżetowych, które zostały uznane za wykorzystane lub rozliczone oraz środków budżetowych wydatkowanych na sfinansowanie inwestycji własnych jednostek budżetowych (pod datą 31 grudnia);- wartość niemorzona sprzedanych środków trwałych (pod datą rozchodu środków);- wartość niemorzona sprzedanych WNiP;- wartość niemorzona środków trwałych oraz WNiP, środków trwałych w budowie wniesionych w formie wkładu niepieniężnego (aportu) do spółki;- wyksięgowanie kosztów sprzedanych środków trwałych w budowie (inwestycji);- nieodpłatne przekazanie środków trwałych i WNiP (wartości niemorzone), środków trwałych w budowie (inwestycji);- wartość niemorzona środków trwałych uznanych za niedobory niezawinione;- zwiększenie wartości dotychczasowego umorzenia związane z podwyższeniem wartości początkowej środków trwałych w związku z aktualizacją ich wartości początkowej;- wyksięgowanie poniesionych kosztów na zaniechane środki trwałe w budowie (inwestycje);- zobowiązania przejęte od zlikwidowanych jednostek;	<ul style="list-style-type: none">- dodatni wynik finansowy roku ubiegłego;- przeksięgowanie zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych;- równowartość wydatków budżetowych jednostki budżetowej na sfinansowanie własnych inwestycji, zakupu środków trwałych oraz WNiP;- otrzymane nieodpłatnie z tytułu darowizny:<ul style="list-style-type: none">– środki trwałe oraz WNiP w wartości wynikającej z wyceny;– inwestycje (koszty wykazane w dowodzie przekazującego lub według wyceny).- otrzymane nieodpłatnie od jednostek budżetowych oraz samorządowych zakładów budżetowych: środki trwałe (wartość dotychczasowa niemorzona), inwestycje, WNiP umarzone stopniowo (dotychczasowa wartość niemorzona);- zwiększenie wartości początkowej środków trwałych (na skutek zarządzonej aktualizacji wyceny – wartość brutto);- przejęte od zlikwidowanych jednostek na potrzeby własnej działalności jednostki budżetowej środki trwałe, WNiP (wartość netto) oraz inwestycje, środki pieniężne, należności, różne konta zespołu 2, materiały;- otrzymane akcje lub udziały z tytułu wniesienia środków trwałych, środków trwałych w budowie oraz WNiP w formie wkładu niepieniężnego do spółki (według wartości rynkowej objętych akcji lub udziałów).

- oddanie nieruchomości w wieczyste użytkowanie podmiotowi zewnętrznemu;

Konto 810 Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje

Konto 810 występuje tylko w jednostkach budżetowych i służy do ewidencji uznanych za wykorzystane lub rozliczone dotacji przekazanych z budżetu, wartości płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone oraz równowartości wydatków dokonanych przez jednostki budżetowe ze środków budżetowych na finansowanie własnych środków trwałych w budowie.

Na koncie 810 ewidencjonuje się dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego dla podmiotów zewnętrznych.

Konto 810 nie może wykazywać salda na koniec roku.

Typowe zapisy stron dla konta

810 Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje

Wn	Ma
- udzielone dotacje z budżetu; - równowartość dokonanych wydatków jednostki budżetowej na sfinansowanie własnych kosztów (środków trwałych w budowie). Zakup gotowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	- przeksięgowanie w końcu roku salda konta 810 czyli rocznej sumy dotacji uznanych za wykorzystane lub rozliczone, uznanych za rozliczone płatności z budżetu środków europejskich oraz wydatków na sfinansowanie własnych inwestycji i zakup środków trwałych oraz WNiP jednostki budżetowej

Konto 853 Fundusze celowe

Konto 853 służy do ewidencji stanu, zwiększeń oraz zmniejszeń państwowych funduszy celowych oraz innych funduszy specjalnego przeznaczenia.

Na stronie Wn konta ujmuje się koszty oraz inne, a na stronie Ma przychody oraz pozostałe zwiększenia funduszy.

Ewidencja szczegółowa konta 853 powinna umożliwić ustalenie zwiększeń, a także zmniejszeń i stanu każdego z funduszy oddzielnie.

Saldo Ma konta określa stan funduszy celowych oraz innych funduszy specjalnego przeznaczenia.

Konto 853 może korespondować m. in. z kontami 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami; 231 Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń.

Konto 840 Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów

Konto 840 służy do ewidencji przychodów zaliczanych do przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych i rezerw na przyszłe zobowiązania.

Konto 840 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan rezerw na przyszłe zobowiązania i przychodów zaliczanych do przyszłych okresów.

Konto 851 Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Konto 851 służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych tworzonego na podstawie ustawy z dnia 4 marca 1994 r.

ZFŚS jest funduszem specjalnym (specjalnego przeznaczenia), który zaliczany jest do funduszy obcych, gdyż ma charakter zobowiązania pracodawcy wobec pracowników jednostki. Środki zgromadzone na zakładowym funduszu świadczeń socjalnych mogą być wykorzystane tylko zgodnie z przepisami regulującymi tworzenie funduszy specjalnych.

ZFŚS tworzy się przede wszystkim z odpisów obciążających koszty działalności jednostki.

Odpis na ZFŚS dokonywany na początku roku dla planowanej liczby zatrudnionych podlega korekcie po zakończeniu roku kalendarzowego w sytuacji, gdy faktyczny stan zatrudnienia różni się od stanu planowanego.

Do **konta 851** należy prowadzić ewidencję szczegółową umożliwiającą ustalenie:

- stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń ZFŚS z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków wykorzystania określonych w planie,
- wysokości poniesionych kosztów oraz uzyskanych przychodów poszczególnych rodzajów działalności socjalnej wyszczególnionych w ustawie o ZFŚS w układzie dostosowanym do zakładowego planu finansowego tego funduszu.

Konto 851 może wykazywać saldo kredytowe, które oznacza stan zakładowego funduszu socjalnego.

Środki pieniężne dla ZFŚS gromadzone są na odrębnym rachunku bankowym, a ewidencjonuje się je na koncie 135-1.

Typowe zapisy stron dla konta 851 Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

Wn	Ma
<ul style="list-style-type: none">- przelew środków ZFŚS dla innych jednostek na finansowanie wspólnej działalności socjalnej lub z tytułu udziału w pokryciu kosztów działalności socjalnej prowadzonej przez inną jednostkę;- koszty związane z prowadzoną przez jednostkę działalnością socjalną zapłacone bez ujmowania na kontach rozrachunków, ujęte jako zobowiązania z tytułu dostaw i usług, naliczonych wynagrodzeń, składek na ubezpieczenia społeczne pokrywanych przez pracodawcę, zwrotu pracownikom równowartości pokrytych przez nich kosztów działalności socjalnej;- koszty z tytułu: zapłaconych lub naliczonych kar i odsetek za nieterminową zapłatę zobowiązań, sprzedaży lub likwidacji środków trwałych służących działalności socjalnej, przedawnienia lub odpisania należności;	<ul style="list-style-type: none">- wpływ środków z tytułu odpisu na ZFŚS;- wpływ środków lub na rachunek ZFŚS z tytułu nieprzypisanych wcześniej należności za działalność socjalną;- środki otrzymane od innych jednostek z tytułu ich udziału w pokrywaniu kosztów wspólnej działalności socjalnej;- odsetki bankowe naliczone od środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych;- przypisane odsetki od pożyczek udzielonych na cele mieszkaniowe i innych należności;- darowizny środków obrotowych na rzecz działalności socjalnej;- ustalenie, że kwota niewyjaśniona, która wpłynęła na rachunek bieżący jednostki, dotyczy ZFŚS (wyciąg bankowy z rachunku ZFŚS)

- zmniejszenia funduszu z tytułu umorzenia pożyczek z ZFŚS lub innych należności;

Konto 860 Wynik finansowy

Konto 860 służy do ustalenia na koniec roku obrotowego wyniku finansowego jednostek budżetowych.

W końcu roku obrotowego pod data 31 grudnia księguje się na stronie Wn konta 860:

- sumy poniesionych w roku kosztów rodzajowych ujętych na kontach 400-405, 409-411;
- koszty operacji finansowych (Ma konto 751);
- wartość sprzedanych materiałów w cenie zakupu lub nabycia oraz pozostałe koszty operacyjne (Ma konto 761).

Na stronie Ma konta 860 ujmuje się:

- przychody z tytułu dochodów budżetowych (Wn konto 720);
- przychody finansowe (Wn konto 750);
- pozostałe przychody operacyjne (Wn konto 760).

Saldo **konta 860** wykazuje na koniec roku obrotowego wynik finansowy jednostki:

- saldo **Wn** – oznacza stratę netto,
- saldo **Ma** – to zysk netto.

W roku następnym saldo **konta 860** przeksięgowuje się na **konto 800 - Fundusz jednostki**.

KONTA POZABILASOWE

- 976 Wzajemne rozliczenia między jednostkami
- 980 Plan finansowy wydatków budżetowych roku bieżącego
- 998 Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego
- 999 Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

Jednostki budżetowe są zobowiązane do ewidencjonowania na kontach pozabilansowych danych dotyczących:

- planów finansowych wydatków,
- zaangażowania poszczególnych rodzajów środków.

Na kontach pozabilansowych obowiązuje zasada zapisu jednostronnego, natomiast występujące na tych kontach na koniec roku salda nie są ujmowane w bilansie.

Konto 976 Wzajemne rozliczenia między jednostkami

Konto 976 służy do ewidencji kwot wynikających ze wzajemnych rozliczeń między jednostkami w celu sporządzenia łącznego sprawozdania finansowego.

Konto 976 ma być pomocne przy sporządzeniu łącznego sprawozdania finansowego, więc dotyczyć będzie kilku odrębnych spraw będących przedmiotem wyłączeń przy sporządzeniu łącznego sprawozdania finansowego. Ewidencję dotyczącą konta 976 reguluje odrębne zarządzenie.

Konto 980 Plan finansowy wydatków budżetowych

Konto 980 służy w jednostkach budżetowych do ewidencji wartości planu finansowego wydatków budżetowych dysponenta środków budżetowych.

Wszystkie dane na koncie 980 należy ewidencjonować w szczególności planu finansowego wydatków budżetowych jednostki, tzn. według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków. Konto 980 na koniec roku nie wykazuje salda.

Typowe zapisy stron dla konta 980 Plan finansowy wydatków budżetowych

Wn	Ma
- kwoty zatwierdzonego planu finansowego wydatków budżetowych oraz jego zmiany, z tym że zwiększenia zapisem dodatnim, a zmniejszenia zapisem ujemnym	- równowartość zrealizowanych w roku wydatków budżetowych; - wartość planowanych, a niezrealizowanych wydatków, które wygasły

Konto 998 Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego

Konto to służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych oraz wydatków niewygasających przewidzianych do realizacji w danym roku budżetowym.

Ewidencja prowadzona na tym koncie ma być pomocna przy wstępnej kontroli zgodności zamierzonych wydatków z planem finansowym

Do konta 998 należy prowadzić ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji budżetowej wydatków z wyodrębnieniem zaangażowania dotyczącego planu niewygasających z poprzedniego roku wydatków.

Ujęte na koncie 998 zaangażowanie wydatków budżetowych samorządowe jednostki budżetowe wykazują w sprawozdaniu Rb-28S, w którym wykazuje się sumę wartości zaangażowania narastającą od początku roku ze strony Ma konta 998. W przypadku niepełnego zrealizowania planu wydatków mimo zaangażowania, przewyżkę zaangażowania ponad zrealizowane w danym roku wydatki, czyli saldo konta 998, przeksięgowuje się 31 grudnia na konto 999. Stanowić to będzie zaangażowanie przyszłych lat. Po tym przeksięgowaniu konto 998 nie wykazuje na koniec roku salda.

Typowe zapisy stron dla konta 998 Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego

Wn	Ma
- równowartość zrealizowanych w danym roku wydatków budżetowych; - nadwyżka zaangażowania ponad zrealizowane wydatki danego roku – saldo Ma konta 998, które 31 grudnia przeksięgowuje się na konto 999	- zaangażowanie z lat poprzednich przeksięgowane z konta 999 na początku roku; - zaangażowanie wynikające z zawartych umów o dostawy i usługi, których termin płatności przypada na dany rok; - zaangażowanie wynikające z wydanych decyzji i innych postanowień z terminem płatności w danym roku;

- zaangażowanie wydatków wynikające z zawartych umów o dzieło lub zlecenia płatne do 31 grudnia danego roku;
- zaangażowanie wydatków z tytułu pochodnych od wynagrodzeń wymagalnych w danym roku;
- zwiększenie lub zmniejszenie (zapisem minusowym) uprzednio zaksięgowanego zaangażowania wydatków danego roku w wyniku aneksu do umowy lub zmiany decyzji, w tym także z tytułu przesunięcia terminu wykonania lub płatności na rok następny;
- zaangażowanie w wysokości dokonanych wydatków związanych z operacjami niepoprzedzonymi umowami lub decyzjami, a więc niezarejestrowanymi wcześniej na tym koncie;
- zobowiązania występujące na koniec kwartału a niewynikające z wcześniej ujętych na tym koncie umów lub decyzji

Konto 999 Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat

Konto 999 służy do ewidencji prawnego zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat, które mają być zrealizowane w latach następnych.

Do **konta 999** należy prowadzić ewidencję szczegółową według podziałek klasyfikacji planu finansowego z wyodrębnieniem planu niewygasających wydatków.

Na koniec roku **konto 999** może wykazywać saldo Ma, które oznacza wartość zaangażowania wydatków budżetowych lat przyszłych.

**Typowe zapisy stron dla konta
999 Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat**

Wn	Ma
<p>- równowartość zaangażowanych wydatków zaewidencjonowanych w latach poprzednich, które przechodzą do zaangażowania wydatków roku bieżącego (przebieganie na początku danego roku na konto 998).</p>	<p>- zaangażowanie wynikające z zawartych umów o dostawy, roboty i usługi oraz umów o dzieło i umów zlecenia, których termin płatności przypada w przyszłych latach; - zobowiązania wynikające z wydanych decyzji i innych postanowień, których termin płatności przypada w przyszłych latach; - saldo konta 998 podlegające przebiegowaniu na to konto pod datą 31 grudnia; - zwiększenie lub zmniejszenie (zapisem minusowym) uprzednio zaksięgowanego zaangażowania wydatków przyszłych lat w wyniku aneksu do umowy lub zmiany decyzji</p>

”

§ 2. Traci moc Zarządzenie nr 120.26.2019 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 10.09.2019 r. zmieniające zarządzenie nr 120.12.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 7 czerwca 2018 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w Urzędzie Miasta i Gminy Mrocza oraz zmieniające załącznik nr 3 do Zarządzenia nr 120a.12.2018 Burmistrza Miasta i Gminy Mrocza z dnia 7 czerwca 2018 r.

§ 3. Zobowiązuję pracowników Urzędu Miasta i Gminy do zapoznania i przestrzegania niniejszego Zarządzenia.

§ 4. Nadzór nad przestrzeganiem Zarządzenia powierza się Skarbnikowi Miasta i Gminy Mrocza.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

ZASTĘPCA BURMISTRZA

mgr inż. Waldemar Coudzik